

PREPIH

09/VIII • september 1998 • cena 250 SIT • Poštšina plačana pri pošti Ravne na Koroškem

KOROŠKI ČASOPIS

OTROCI gredo v šolo

Dosje:

UHP IN NIHANJE NAPETOSTI

ZM d.d.
ZAVAROVALNICA
MARIBOR

UGODNO: KASKO ZAVAROVANJA MOTORNH VOZIL
NOVO: POTRESNO ZAVAROVANJE

SGP KOGRAD
DRAVOGRAD
IGEM
ENOTE IGEM
GRADBENA OPERATIVA KOROŠKE d.o.o.
INŽENIRING d.o.o.
TRGOVINA d.o.o.

koroške pekarne d.d.
- Dravograd - Črna -
Slovenj Gradec - Mislinja - Prevalje
- Nama Ravne - Lena Levec -

OBLAZINJENO POHIŠTVO.

IZDELANO V SLOVENIJI

KAJA

CIRUS

PLATANA

Prodajni salon
SLOVENJ GRADEC
Pod gradom 4,
telefon: 0602 44 185,
0602 50 500

UGODNI PRODAJNI POGOJI

MOČNA ZAŠČITA

GLOSA

Ženski vplivi

Iz zgodovine je znano, da se je kar precej vojaških spopadov zgodilo zaradi ženske lepote. Pa ne le preteklost, tudi sedANJI čas se kar naprej suče okrog žensk. Mediji iščejo podrobnosti v odnosih med moškimi in ženskami bolj skrbno kot informacije o gospodarskih dosežkih ali ekoloških katastrofah... Če bo najpomembnejši predsednik ob svoj položaj zaradi ženske, bo pač delal pokoro ob spominih na sladke trenutke. Svet se zaradi tega ne bo podrl!

Futuristi napovedujejo, da se pričinja nova doba, doba žensk. To je dokazal že papež, ki je ves slovenski narod posvetil Mariji in ga s tem skušal zavarovati pred izumrtjem.

Prevaljčani pa so pohiteli z dokazi, da je žensko obdobje resnično pred vrati. Na vzhodu pozdravlja prišleke Devica Marija na Jezeru in sprejema vse v svoje varstvo. Komur uspe priti ali prevoziti vas proti toku Meže, ga ob odhodu iz občine pozdravlja Ajdovska deklica na Poljani. Med obema pa se trudijo strankarski prvaki pridobiti čimveč pristašev, saj se bližajo občinske volitve.

Dobro poučeni vedo povedati, da je v novi občini nepotrebno trošiti denar za volitve župana, kajti to mesto je že rezervirano za žensko. Vprašanje je le, ali bo to poganka ali katoličanka, kar pa je menda odvisno od moških volilcev. Počakajmo!

TIK

Za male je v pravljičah edina pravica.

NIKO

Iz vsebine:

Ni miru za UHP 4

Koroška v sliki 6

Intervju:
Franc Stakne 8

Miran Rus 10

Spomin na
1. koroški bataljon 12Radlje: kegljišče
s sodobno opremo 13Anketa:
Gremo v šolo 14

Graška gora '98 17

Pri Kumrovih
v Koprivni 23Modar: za v gore
in za v šolo 24

Leše v času rudarstva 26

Dravogradska
nogometna šola 34Na naslovnici: V šolo
Posnetek: arhiv PrepihaPREPIH Koroški časopis
Izdaja ČZP VORANC, d.o.o.
Ravne na KoroškemGlavni in odgovorni urednik: Vojko Močnik
Grafična priprava: CERDONIS, d.o.o.,
Slovenj Gradec, teh. urednik Blaž Prapontnik
Tisk: Tiskarna ODTIS, Ravne
Naslov uredništva: ČZP VORANC, d.o.o.,
Ravne na Koroškem, Prežihova 24,
tel. & faks: 0602/22-999Na osnovi mnenja republiškega sekretariata za
informiranje, št. 23/105-92, šteje časopis med pro-
izvode iz 13. točke tarife št. 3, za katere se pla-
čuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo
in ne honoriramo.

Pogosta nihanja električne napetosti so posledica obratovanja UHP peči v Metalu Ravne

NI MIRU ZA UHP

PO LANSKOLETNI OBSEŽNI SANACIJI HRUPA UHP PEČI SE BO METAL MORAL KMALU LOTITI ŠE PROBLEMA NIHANJA ELEKTRIČNE NAPETOSTI, KI GA S SVOJIM OBRATOVANJEM POVZROČA TA PEČ

Koroški župani so na eni od sej sveta koroške regije z vsa resnostjo opozorili na problem nihanja električne napetosti, ki se marsikje ne Koroškem kaže v utripanju luči, nestabilnem delovanju raznih aparatov, kar ljudi moti pri vsakdanjem življenju, na probleme zaradi nihanja električne napetosti pa že nekaj časa opozarja tudi Telekom.

Samo Telekom, PE Maribor, je na Koroškem zaznal v zadnjem mesecu na centrali na Ravnah na Koroškem kar 190 primerov nihanja napetosti in resno opozarjajo, da bi se lahko kdaj zaradi tega zgodil tudi telefonski mrk. Gre za nihanja oziroma migljanja električne napetosti in osvetljenosti, ki pri ljudeh povzročajo občutek nelagodja, v strokovni literaturi pa so znani kot tako imenovani »flicker« pojavi.

Napetostne motnje se na Koroškem pojavljajo vse od novembra 1991, ko je na Ravnah pričela obratovati 45 tonska UHP elektroobložna peč v jeklarni II družbe Metal Ravne. Vseh sedem let so na to opozarjali krajanje Stražišča, predvsem družina Stanislava Zavodnika, njihove pritožbe pa so domala povsod naletete na gluha ušesa. Še več, velikokrat so jih odpravili, češ da so te pritožbe motivirane z odškodnino.

»FLIKERJI«

- ENEGA MOTIJO, DRUGEGA NE

Sprva so se v Metalu oziroma takrat še v Železarni Ravne nekaj časa otepali odgovornosti, češ da nihanje električne napetosti ni posledica obratovanja te peči. Pristojne institucije so na zahtevo republiškega energetskega inšpektorata opravile več meritev, med drugimi je meritve opravljal tudi priznani strokovnjak dr. Manfred Sakulin iz Gradca, rezultati meritev pa so nedvoumno pokazale kot vzrok nihanj na UHP peč.

Elektro Slovenija je že leta 1993 (21.7.) poslalo republiškem energetskemu inšpektoratu rezultate kvalitete omrežne napetosti 110 kV v Dravogradu in ti rezultati kažejo na močan vpliv obratovanja te peči na omrežno napetost, maksimalno kar 2,6 % v primerjavi z normalnim stanjem, ki je 0,1 odstotka. Vse to pa je presegalo tolerance, ki so jih predpisali neposrednim porabnikom ob izdaji elektroenergetskega soglasja za novogradnjo oziroma rekonstrukcijo.

Zaradi tolikšnega nihanja napetosti so ugotavljali motnje v obratovanju agregatov tudi v HE Dravograd. Republiški energetski inšpektor je tako 26. 11. 1993 zaradi kršitve tehničnih predpisov pri dobavi in odjemu električne energije od Elektra Slovenije zahteval ustrezno ukrepanje zoper Energetiko Ravne in Metal Ravne, ker s svojimi elektroenergetskimi objekti v uporabi povzročata motnje pri dobavi in uporabi električne energije. Elektro Slovenija ugotavlja, da nova peč vnaša mnogo večje napetostne popačitve v primerjavi s staro tehnologijo, kar pomeni, da znižuje

kvaliteto dobave električne energije v delu elektroenergetskega sistema in v samem Elektru so bili mnenja, da ob takšnih pogojih obratovanje ni dopustno. Elektro tudi ugotavlja, da nova tehnologija v železarni ni upoštevala kompatibilnosti karakteristik porabnikov in elektroenergetskega sistema na tem območju, kar pred investicijo ne bi smeli opustiti.

Družina Zavodnik je zaradi nihanja električne napetosti elektroenergetskemu inšpektorju pritožila nazadnje 10. maja letos, pred tem je pismo seznanila tudi ministra Dragonjo, 19. maja letos pa so okrog tega naslovili na Vrhovno sodišče republike Slovenije tudi zahtevo za uveljavitev sodnega varstva v skladu z 157. členom ustave RS v upravnem sporu glede izvrševanja odločb republiškega energetskega inšpektorata in njegovega neukrepanja.

ENERGETIKA:

NI VSA KRIVDA NA RAVNAH

Veliko pritožb zaradi nihanja napetosti je bilo v zadnjem času slišati predvsem v občini Slovenj Gradec, od koder sta Elektro Celje in ministrstvo za gospodarske dejavnosti dobila dve pismeni zahtevi, da se to stanje uredi: eno je podpisal župan **Janez Komljanec**, drugo pa poslanec v državnem zboru **Peter Petrovič**. Pričela se je pestra korespondenca in v družbi Energetika Ravne so na naslov direktorja ELES-Elektro Slovenija **dr. Iva Baniča** poslali pismo, v katerem razlagajo, da so strokovnjaki s področje elektroenergetske problematike (dr. Jože Voršič s Tehniške fakultete Maribor, Anton Koselj iz Elektra Slovenije, Jože Bračun iz Dravskih elektrarne Maribor ter **dr. Janez Bratina** iz Slovenskih železarn) že leta 1994 obravnavali meritve prof. Sakulina in razmere v napajalni točki HE Dravograd, kjer je priključena ravska železarna. V ugotovitvah so takrat zapisali, da "kritičnih prekoračitev v osnutku evropskih norm predvidenih dopustnih vrednosti flikerjev v HE Dravogradu ni."

V svojem pisanju pa Ravenčani tudi navajajo, da odločba republiškega elektroenergetskega inšpektorata z dne 4. 1. 1994, s katero nalaga Energetiki, da odpravi napetostne motnje, ni veljavna, ker se je Energetika nanjo pritožila zaradi nepravilne uporabe veljavnih predpisov.

V dopisu Energetike, ki ga je podpisal dr. Janez Bratina, je rečeno, da elektroobložna peč obratuje v Metalu Ravne v skladu z določili pogodbe o dobavi električne energije, ki je sklenjena med Elesom in družbami na lokaciji Železarne Ravne. S svojim odjemom pa povzroča takšne motnje v omrežju, kot jih povzroča vsaka druga elektroobložna peč podobne moči. Bratina tudi navaja, da so bile v 220 kV elektroenergetskem omrežju severne Italije izmerjene podobne in celo višje vrednosti flikerjev, kot so bile izmerjene v HE Dravograd.

Na Ravnah pravijo, da je pri višini motenj v elektroenergetskem

omrežju, ki jih povzroča elektroobločna peč s svojim obratovanjem, potrebno upoštevati fizikalno dejstvo, da elektroobločna peč motnje sicer povzroča, napajalno omrežje pa jih glede na svoje lastnosti dopušča.

V mesecu maju sta bila oba 110 kV daljnovoda Dravograd-Vuzenica izklopljena in je bila napajalna točka v HE Dravograd povezana le s Šoštanjem in takrat je tudi prišlo do bistveno višjih nihanj napetosti ter prekoračitve meje tolerance, na kar so opozarjali tudi odzivi prebivalstva. Odjemalci na lokaciji Ravne pa so obratovali z nespremenjenimi karakteristikami in po besedah dr. Bratine na Ravnah za takratno dogajanje ne prevzemajo nobene odgovornosti. Železarna namreč sploh ni bila obveščena o name-ranem izklopu 110 kV daljnovoda proti HE Vuzenica, prav tako se ni kdo potrudil, da bi skušal uskladiti remonte na tem daljnovodu z remontu v železarni.

Baniču so še pripisali, da je tudi dobavitelj električne energije dolžan obvestiti porabnike o spremenjenem oziroma poslabšanem stanju svojih naprav, se pogovoriti o poslabšanju kvalitete dobave električne energije in o začasnih ukrepih.

IVO BANIČ VRAČA UDAREC: UHP PEČ DELA BREZ ELEKTROENERGETSKEGA SOGLASJA

V Elesu pa na razlage z Raven ne pristajajo. Dr. Ivo Banič v svojem odgovoru zavrača ugotovitve Ravenčanov in pravi, da je potrebno pri oceni vrednosti flickerjev v HE Dravograd prebirati celotno poročilo prof. Sakulina iz Gradca, iz katerega je ned-

voumno možno ugotoviti, da vrednost flickerjev presega dopustne vrednosti. V ELES pa dodajajo, da je ta problem na Koroškem prisoten od leta 1991, ko je "železarna Ravne samovoljno priključila novo UHP elektroobločno peč na električno omrežje." Obratovalne karakteristike te peči so glede povzročanja flickerjev in njihovega prenašanja v elektroenergetski sistem bistveno slabše, kot karakteristike treh manjših elektroobločnih peči, ki imajo sicer enako skupno inštalirano moč.

Dr. Ivo Banič dodaja, da so bile pri zamenjavi starih elektroobločnih peči z novo UHP pečjo, kjer je moč transformatorja 36 MVA, možne posledice "nepreverjene, spregledane ali pa zavestno opuščene." Strokovnjaki v ELES Elektro-Slovenija tudi trdijo, da je glede na značilnosti 110 kV omrežja, na katerega je priključena UHP peč, pojav flickerjev med njenim obratovanjem neizogiben.

Medtem ko v železarni trdijo, da obratuje UHP peč v Metalu v skladu z določilom pogodbe o dobavi električne energije, ki je bila sklenjena med ELES-om in družbami na lokaciji Železarne Ravne, pa dr. Ivo Banič razlaga, da na Ravnah pri načrtovanju teh sprememb niso upoštevali splošnih pogojev za dobavo in odjem električne energije, kjer je v 7. členu tudi zapisano, da je potrebno elektroenergetsko soglasje tudi zaradi spremembe priključka, transformacije pri uporabnikih na visoki napetosti in namena porabe električne energije.

ELES železarni očita tudi kršitev 8. člena teh splošnih pogojev za dobavo in odjem električne energije, ki pravi, da morajo biti uporabniki elektroenergetski objekti projektirani, izvedeni in vzdrževani po veljavnih predpisih tako, da ne povzročajo motenj pri dobavi in uporabi električne energije. Skratka, vsak uporabnik mora pred priključkom na elektroenergetski sistem zaprositi za elektroenergetsko soglasje, v katerem je potrebno navesti vse tehnične in obratovalne značilnosti novega porabnika električne energije. Tega pa takrat železarna Ravne za UHP peč ni naredila. "UHP peč je Železarni Ravne bila projektirana, zgrajena in stavljena v obratovanje brez elektroenergetskega soglasja in vednosti ELES-a. Če bi ŽR zaprosila za elektroenergetsko soglasje, bi ELES takega soglasja ne izstavil, ker bi predhodno zahteval dokazila, da peč ne bo vnašala motenj v elektroenergetski sistem. Zdaj, ko peč že obratuje, ELES problema ne more rešiti. Rešitev mora poiskati ŽR sama z ustreznimi tehničnimi in obratovalnimi ukrepi," je v dogovoru ravenški Energetiki zapisal dr. Ivo Banič in svoje pisanje poslal tudi na koncern Slovenske železarne, ministrstvu za gospodarske dejavnosti, Elektru Celje in republiškem elektroenergetskemu inšpektoratu.

SANACIJA »TEŽKA« TUDI DESET MILIJONOV MARK?

Peter Prikeržnik, ki je nekaj mesecev direktor družbe SŽ Metal Ravne, je že v svojih prvih dneh vodenja Metala naletel na vrsto starih problemov, med njimi je tudi problem nihanja električne napetosti zaradi obratovanja UHP peči. Verjetno bo moral vložiti precej truda, da bo dognal, kaj vse se je dogajalo okrog te znamenite UHP peči. Nerazumljivo je namreč, da je bila ta investicija izpeljana le na pol: peč povzroča težave v omrežju.

Še bolj nerazumljivo pa je bila poteza okrog sanacije hrupa UHP peči, ko so nekateri dobivali velike odškodnine in so precej družin preselili, med tem pa so hrup sanirali. Kakorkoli, novo vodstvo Metala se zaveda teh problemov in pravi, da za njihovo podjetje obstajata dve rešitvi, ena je "težka" deset milijonov mark, druga (gradnja dušilk) pa je precej cenejša in je ocenjena na 600 tisoč mark. Hkrati pa bi slednja rešitev pomenila zmanjšanje porabe elektrod in bi se investicija povrnila že v poldrugem letu. Sredstva za sanacijo tega problema bodo iskali v denarju, ki ga bodo dobili z dokapitalizacijo.

posnetek: F. Jurač

(mp)

Koroška v sliki

V prvi polovici avgusta so na mejah občine Muta postavili vstopno izstopni tabli, ki označujeta meje s sosednjima občinama Dravograd in Radlje. Streha je narejena iz deščic, grb občine Muta pa je kovan, kar simbolizira tradicijo kovaštva na Muti. Podobne označbe bodo Mučani postavili tudi ob vstopu v državo, na mejnih prehodih Pernice in Bistriški jarek.

Posnetek Tomaž Karat

Družabno življenje Korošcev so avgusta narekovali Traberger fest, Vuzeniški dnevi in črnjanski Turistični teden. Na slikah:

1. Prireditve Traberger festa je vodil Vinko Šimek (posnetek Marjan Vesonik).
2. Na Vuzeniških dnevih je bila tudi Perniška ohcet (ponetek Jasmina Detela).
3. Predice so v Črni pokazale, kako se dela volna, domačinke pa so razstavile tudi svoja lepa ročna dela (4) (posnetka Petra Lesjak).

Sodelovanje slovenske policije pri humanitarnih delih se je v zadnjih dneh avgusta potrdilo tudi ob prevozu bolnika iz slovenjgraške bolnišnice v Klinični center v Ljubljano.

Posnetek Franc Jurač

Koroški borci NOB so imeli v avgustu več slovesnih in tovariških srečanj. Poleg spominske slovesnosti ob 55 letnici ustanovitve I. Koroškega bataljona na pristavi pri Črni na Koroškem, so se borci Zidanškove brigade srečali še na Svetem Primožu na Pohorju (na sliki: delegacija borcev polaga venec k spomeniku padlim) in na Resniku, tovariško srečanje borcev pa je bilo tudi v Pamečah pri Slovenj Gradcu.

Posnetek Stanko Hovnik

Na Selah pospešeno končujejo adaptacijo osnovne šole, otvoritev prenovljene šole pa bo predvidoma 19. septembra.

Posnetek Stanko Hovnik

Pred dnevi je Stanovanjsko podjetje Ravne v središču Črne na Koroškem končalo z obnovo stare Puhanove hiše. Na slovesnosti je župan občine Črna Franc Stakne (na posnetku) izročil ključke petim bodočim stanovalcem, ki se bodo v nova stanovanja vselili prihodnji mesec.

Posnetek Jasmina Detela

LJUDSKA UNIVERZA

RAVNE NA KOROŠKEM

Prežihova 24
2390 Ravne na Koroškem

Ljudska univerza Ravne na Koroškem Vas vabi, da se vključite v RAZNOVRSTNE OBLIKE IZOBRAŽEVANJA ZA ODRASLE, ki jih bo organizirala v šolskem letu 1998/99:

- ♦ programi za pridobitev izobrazbe - od osnovne šole do visoke šole
- ♦ različne oblike funkcionalnega usposabljanja za delo
- ♦ programi za prosti čas in oddih

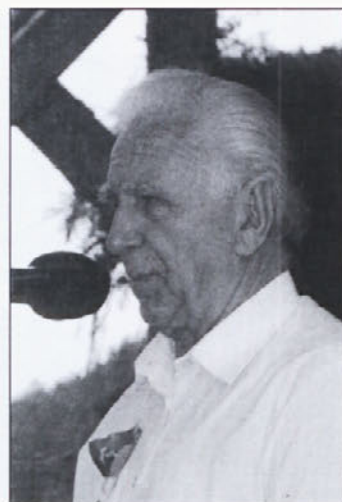
Za informacije pokličite na telefonsko številko (0602)22-296 ali se oglasite osebno na sedežu Ljudske univerze na Ravnah na Koroškem, Prežihova 24 - nad Mladinsko knjigo. Za Vas smo tukaj vsak delovni dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 17. ure.

**LJUDSKA UNIVERZA RAVNE - VAŠA NAJHITREJŠA IN
NAJCENEJŠA POT DO IZOBRAZBE IN USPEHA. PREPRIČAJTE SE!**

POGOVOR S FRANCEM STAKNETOM, ŽUPANOM OBČINE ČRNA NA KOROŠKEM

"RAJE PIJEM KAVO S KMETOM KOT Z MINISTROM"

Župan občine Črna na Koroškem Franc Stakne meni, da je za župana najpomembnejši dober odnos do občanov. Svoje delo v mandatu, ki se bo iztekel ob koncu leta, težko ocenjuje, oceno prepušča volilcem. Tako bo storil tudi decembra, ko bo na volitvah vnovič kandidiral. V pogovoru za Prepih je dejal, da bo prav na volitvah dobil odgovor na vprašanje, ali je bilo njegovo delo v tem mandatu uspešno.

Franc Stakne, župan občine Črna

Gospod župan, ko se mandat bliža koncu, je navadno v ospredju vprašanje ocenitve dela za preteklo obdobje...

Svoje delo težko ocenjujem, lahko pa rečem, da sem ljudem vedno na voljo in da se pogosto obračajo name tudi na cesti ali pa me pokličejo domov, kar me ne moti. Kolikor se ljudje odzivajo, so z mojim delom zadovoljni. Rad se pogovarjam z ljudmi in se ustavljam pri kmetih. Sem človek take narave, ki pri kavi raje sedi s kmetom kot z ministrom. Pri kmetih vem, da se pogovarjam s poštenjaki. Moja politika je delati na celotnem območju občine in se izogniti centralizaciji, torej ne skrbeti samo za urejen center občine. Dobro je, da smo v občinskem svetu enotni, da nismo izoblikovali koalicije, ampak vsi delamo v dobro kraja.

Kateri so po vašem mnenju najpomembnejši projekti, ki ste jih v občini izpeljali v minulem obdobju oziroma katerih ciljev vam ni uspelo v celoti uresničiti?

V letu 1996 smo v sodelovanju s Telekomom uspeli razširiti telefonsko omrežje v Heleno, kjer niso imeli niti enega telefonskega priključka. Lani pa smo s telefonskim omrežjem opremili tudi celotno Koprivno, kjer so dobili 45 telefonov. Pomembno je tudi, da smo lani asfaltirali dva kilometra ceste proti Javorju v smeri proti Šoštanju. Čeprav sprva ni bilo denarja, nam je za ta del ceste uspelo zbrati preko 100 milijonov tolarjev. Tudi v prihodnje, če bom izvoljen, bomo večino denarja vlagali v komunalno cestno gospodarstvo. Če hočemo razvijati kmečki turizem in druge dopolnilne dejavnosti, moramo imeti dobre ceste.

Asfaltiranje ceste Črna – Šoštanj, o kateri ste govorili, je obljubljeno že predolgo. Kdaj naj bi ta cesta vendarle dobila

asfaltno prevleko, s katero bi občina postala bolj odprta, in kako bi lahko pripomogla k uresničenju projektov Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi, preko katerih naj bi v občino pridobivali več turistov?

Predstavnik parlamentarnega odbora za infrastrukturo je že zagotovil, da bodo denarno podprli gradnjo te ceste. Ta je v planu za leto 1999, pri čemer naj bi dva kilometra ceste asfaltirali z naše strani, preostala dva kilometra pa s šoštanjskega konca. S tem bi uredili najgrši predel ceste, ostalo pa naj bi bilo končano leta 2000. Ta cesta je nujno potrebna. Za Javorje pa je pomembna tudi dolinska cesta, ki vodi od kmetije do kmetije in kjer bi lahko uspel tudi kmečki turizem. Odprli bi na primer gostilno, avtomehanično delavnico, oživili staro coklarno. Ob tej cesti bi se tako tudi kaj dogajalo. Poleg tega razmišljamo o ureditvi ceste na Lužah, ki bi bila lep del turistične poti od Celovca do Železne Kaplje, in bi vodila do Luž, Črne, na Sleme in v Velenje.

Cilj občine verjetno ni pridobiti samo turiste, ampak obdržati mlade ljudi, ki se čedalje bolj odseljujejo iz Črne. Kaj ponuditi mladim, da se ne bi odločali za selitev in kako na primer mlademu strokovnjaku dati perspektivo v občini?

Delamo prostorski plan, na osnovi katerega naj bi izdelali zazidalne načrte in omogočili mladim gradnjo hiš. Veliko jih raje gradi v drugih koroških krajih, kar je velika škoda za našo občino. Gradnjo bomo skušali omogočiti v Šmelcu in Mušeniku. Ponuditi pa moramo tudi dodatna delovna mesta. Razmišljamo o dvajsetih do tridesetih delovnih mestih za šivilje, pri tem pa bi se povezali s katerim od slovensko-avstrijskih podjetij (Preventom, Novo opremo ali Johnson Controlsom). Povezati se

želimo tudi z Gorenjem, ki bi omogočilo izdelovati gospodinjsko opremo, in si na sploh skušamo prizadevati za nova delovna mesta.

Delež starega prebivalstva v Črni se še vedno povečuje, občina je demografsko ogrožena. Mladi se za otroke zaradi nerešene zaposlitvene in stanovanjske problematike ne morejo odločiti. Ali bi bila rešitev teh problemov dovolj, da se občina vendarle pomladi?

Nataliteta v občini vztrajno pada. Na začetku leta sem moral posredovati podatke, da se je lani v občini rodilo 22 ljudi, umrlo pa jih je kar 45. To je grozen podatek. Upam, da se bodo problemi rešili in da bi se čimveč mladih odločalo za otroke.

Zaposlitvenih in stanovanjskih problemov nima samo črnjanska občina, ampak se z njimi spoprijema cela regija. Bili ste tudi predsednik sveta koroške regije in ste se s temi in drugimi problemi, povezanimi s vprašanji Koroške kot pokrajine, spoprijemali tudi v tem organu. Kako naj se Koroška v slovenskem prostoru bolj uveljavi?

V Koroški regiji imamo velik interes, da vse občine skupno rešujemo skupne zadeve, kot so šolstvo, zdravstvo, promet in cel kup drugih zadev. Pomembno je, da nastopimo kot regija, če hočemo biti vključeni v evropske programe financiranja, kjer občin ne obravnavajo posebej. Že to nas sili, da se trudimo ostati regija. Če nas iz snovanja pokrajin izključijo, bo še tekla ostra beseda.

PETRA LESJAK

TRABERG FEST 98:

Uspeh letošnje prireditve zavezuje

Pogovarjali smo se s tremi najzaslužnejšimi ljudmi nedavno končane največje zabavne prireditve na Koroškem, ki je v desetih dneh obiskovalcem ponudila vrh slovenske narodno zabavne glasbe, obilico športno zabavnih iger in seveda dobro hrano in pijačo.

Direktor Anton Vrtič in Franček Veršnik sta bila v žiriji

"Postavlja se vprašanje, ali Dravograd ponovno pridobiva izjemno odmevno prireditev, ki jo je v preteklosti že imel. Spomnimo se KOROŠKE OHČETI, ki je bila v tistih časih največja prireditev na Koroškem. Zelo odmevna in dobro obiskana prireditev je v nekaj letih iz različnih razlogov zamrla. Bo že držalo, turizem smo ljudje,

od ljudi pa je marsikaj odvisno. Izbor ansamblov in domiselno povezovanje Vinka Šimeka, je letošnji FEST dvignila na dostojen nivo. Tudi obisk je bil vzpodbuden, bilo je veliko obiskovalcev iz vse Koroške, pa tudi iz sosednje države. Ker je prireditev nova, ni za pričakovati, da bo ves Dravograd čez noč zaživel z njo. Postavljena pa so dobra izhodišča in z združitvijo vseh sil v občini Dravograd je možno storiti še marsikaj. Volje in zagnanosti je dovolj, sposobnih ljudi tudi. Prej ko bomo doumeli, da vsa taka prireditev bogato kraj v celoti in ga tudi afirmira, bolje bo," razmišlja Božo Jeromej.

"Recimi takole - kdor je že kdaj organiziral kakšno večjo veselico, ve, da je v dobro organizacijo treba vložiti veliko truda. Naš TRABERG FEST 98 pa je

zahteval trud za deset takšnih "veselic" in še več. Kot vodja hotela lahko s ponosom pohvalim celotno ekipo - osebje, ki je sodelovalo pri tem projektu. Če je že bil kakšen spodrslijaj, je to dobra šola za naslednje leto," je povedal Vinko Rakovnik, vodja Hotela Traberger.

Direktor hotela Anton Vrtič, ki je nosil celotno organizacijsko breme, pa je dejal:

"Zdaj, ko je prireditev za nami, se želim prisrčno zahvaliti številnim obiskovalcem. Prav njim gre zah-

Rulada velikanka - prispevek Pekarne in slaščičarne Hlebček

Najmljaši udeleženec srečanja harmonikarjev

vala, da je Traberger Fest 98 uspel. Ob tem čutim osebno zadovoljstvo, ki pa tudi zavezuje, da bo tradicionalna prireditev naslednje leto še pestrejša, zanimivejša, bogatejša... Trudili se bomo ustreči zahtevam in okusu obiskovalcev, saj je prireditev namenjena prav njim. če bomo pri tem uspeli, bo delo dobro opravljeno."

Marjan V.

Koroška 18
MUTA
tel.: 0602 61 760
61 804

SUBARU

NOVO NA KOROŠKEM

**PRODAJA IN SERVIS VOZIL
SUBARU**

PONUDBA VOZIL SUBARU:

SUBARU JUSTY 1.3 4x4

že od 2.170.000 SIT dalje

SUBARU IMPREZA 1.6 4x4

že od 2.840.000 SIT dalje

SUBARU LEGACY 2.0 4x4

že od 3.700.000 SIT dalje

SUBARU FORESTER 2.0 4x4

že od 4.276.000 SIT dalje

KREDIT na 5 let

obresti 5% STARO ZA NOVO

V MESECU SEPTEMBRU ZELO UGODNA PONUDBA VOZIL

SUZUKI 4x4 in VOZIL NISSAN:

NISSAN ALMERA 1.4 1X (2X airbag, imobilizator, servo volan, metal barva, pasivna varnost)
že za 2.091.000 SIT (22 100 DEM)

NAŠI NOVI MODELI:

SUZUKI GRAND VITARA 4x4, NISSAN PATROL GR 4x4, SUBARU FORESTER 4x4

POZOR, ZIMA PRIHAJA - ZDAJ JE UGODEN ČAS ZA NAKUP VOZIL 4x4

PRI NAS JE NAJVEČJA IZBIRA VOZIL 4x4 - 4 WD

4WD 4WD 4WD 4WD 4WD 4WD 4WD

OBČINA VUZENICA JE PRAZNOVALA ZA VSAKOGAR - TUDI ZA VAS

Ob letošnjem četrtem občinskem prazniku in petih vuzeniških dnevih se je, kot leta poprej, dogajalo marsikaj zanimivega. Organizatorji prireditev so skupaj z pokroviteljico, občino Vuzenica, poskrbeli za kopico zanimivih in raznovrstnih prireditev pod geslom Za vsakogar - tudi za vas. Kot leta poprej je bil tudi letos osnovni poudarek vuzeniških dnevov na zanimivih družinskih programih, izdali so promocijsko zloženko Kmečka kuhinja, pripravili pestro in raznovrstno ponudbo domače hrane in pijače. Ob tej priložnosti smo za kratek pogovor zaprosili župana občine Vuzenica Mirana Kusa.

V preteklih treh letih je bilo v občini na vseh področjih veliko narejeno. Kaj je zaznamovalo letošnji občinski praznik?

"Bistveno je, da smo uspeli še bolj povezati vrste v smislu sodelovanja ljudi, povečati društveno aktivnost v kraju, ki se kaže v organizaciji različnih prireditev ob praznikih. Dosledno smo izpeljali tudi primarne, zakonske naloge lokalne skupnosti, ki se tičejo občanov. Poslanstvo te občine ni samo investicijsko vlaganje.

V letošnjem letu smo med večjimi posegi izvedli razpis za dokončanje projekta - ureditev ceste proti Dravčam, žal se je v tem času zgodila preategorizacija in cesta je postala državna. S tem so finančni viri, na katere smo računali, usahnili, saj nam je Ministrstvo za promet in zveze za letošnje leto odreklo vsako finančno pomoč. Končno odločitev o realizaciji prej omenjene investicije, vredne dobrih 28 milijonov tolarjev, pa bo sprejel svet občine Vuzenica na jesenski seji. Zavedamo se, da se naša lokalna skupnost ne more odreči svojih

problemov in proračunski denar, potreben za druge investicije, "vložiti v državno lastnino". Veliko posegov je bilo narejenih na ureditvi cestne infrastrukture na Šentvid, v kulturnem domu urejamo prostore za društva. Največji poudarek smo dali ureditvi problematične komunalne infrastrukture v Vuzenici. Vrtina na Šentvidu je uspela, kvalitetne pitne vode je dovolj, čakamo le še na vodnogospodarsko soglasje Ministrstva za okolje in prostor. Uredili smo tudi markacijska mesta, nov informacijski center v osnovni šoli, v letošnjem letu pa načrtujemo nekaj bistvenih posegov na najbolj kritičnih mestih Pohorske ceste."

Program ob občinskem prazniku je bil zelo pester.

Otroška tombola je tudi letos privabila številne otroke

"V vseh vuzeniških dnevih doslej je bil osnovni poudarek na družini, promocijskih, kulturnih in družabnih dogodkih. Mnogi naši partnerji nam, ceneč naše delo, stojijo ob strani z dobitki pri raznih igrah in otroški tomboli. Članice odbora za otroške prireditve pri občini Vuzenica že vrsto let poskrbijo za pester in zanimiv počitniški program.

Letošnja razstava s promocijsko zloženko Kmečka kuhinja je nadaljevanje projekta, začetega ob dnevih doživetij. Kulturno-etnografska dediščina je bogastvo, ki v naši občini, kot verjetno še kje v Sloveniji, zelo hitro propada in izgublja originalne sledi. Z njeno izdajo bi radi vzpodbudili lastnike k ohranjanju tega bogastva, hkrati pa zagotovili turistom in obiskovalcem trajen dokument o življenju, navadah in bivanju naših prednikov."

Kakšni so vaši načrti do konca mandata?

"Prvotna naloga je nadgraditi človeške odnose, saj so za funkcioniranje neke občine pomembnejši, kot materialni svet. Če bomo Vuzeničani držali skupaj, nam ni meja. Ceste in ostale investicije v kraju bomo uredili, vse naenkrat pač ne gre."

Miran Kus, župan občine Vuzenica

Vaše formalne kandidature še nismo zasledili. Boste na jesenskih volitvah ponovno kandidirali za župana?

"Bom, saj imam voljo in znanje. O tem, kdo bo župan, bodo odločili ljudje. Ocenjujem, da smo naredili veliko in nameravam v tej smeri nadaljevati. Zavedam se tudi, da je problemov še veliko, a začrtali smo pravo pot in zato ne mislim ostati na njeni polovici. Tisti, ki ocenjujejo, da je prava, me bodo podprli."

(jd)

Športniki so svoje športno znanje pokazali v odbojki na mivki

VUZENICA V TEH DNEH GOSTI 28. LIKOVNO KOLONIJO MLADIH

V prostorih vuzeniške osnovne šole je kljub počitniškemu dnevno zelo živahno in zanimivo. Z delom so pričeli udeleženci letošnje 28. likovne kolonije mladih, ki poleg domačinov prihajajo še iz sosednje Italije in Madžarske. Idejna očeta kolonije, osnova za njen začetek je bilo druženje z manjšinami na likovnem področju, sta nekdanji ravnatelj Lojze Gobec in likovni pedagog Štefan Kresnik. Njen osnovni namen ni samo v druženju manjšinskih otrok, temveč tudi v soočanju likovnih pedagogov iz vseh manjšinskih dežel.

Dravograd

Kanalizacija, ceste, učne poti

V Libeličah je občina Dravograd že v lanskem letu pričela z investicijo v ureditev kanalizacije, s katero bodo letos kljub temu, da iz naslova demografsko ogroženih niso dobili sredstev, nadaljevali. Lansko leto so v ta namen že vložili okoli 21 milijonov tolarjev, letos pa bodo za primarni vod namenili še okoli 16 milijonov tolarjev. Poleg tega pa naj bi v letošnjem letu opravili tudi z okoli 46 milijonov tolarjev vredno investicijo v čistilno napravo, za katero zbirajo soglasja za izdajo gradbenega dovoljenja.

V izdelavi je tudi dokumentacija za izvedbo javnega mednarodnega razpisa, na katerem bodo izbrali izvajalca teh del. Občina Dravograd pa je za čistilno napravo dobila sredstva iz naslova projektov Phare. Z omenjenimi deli, torej s položitvijo primarnega voda in s čistilno napravo naj bi zaključili že v tem letu.

V občini se bodo v kratkem lotili investicije v ureditev lokalne ceste **Zabernik - Trbonje**, kar jih bo veljala okoli 11 milijonov tolarjev. V investiciji pa bo sodelovala tudi država, saj je občini Dravograd na podlagi natečaja za dodelitev sredstev za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij uspelo pridobiti 4,5 milijona tolarjev sredstev. Znesek, ki so ga na podlagi prijave na ta natečaj dobili, pa je za milijon tolarjev nižji od lanskega, kar pa je po besedah župana **Rada Krpača** že stalnica, saj jim država

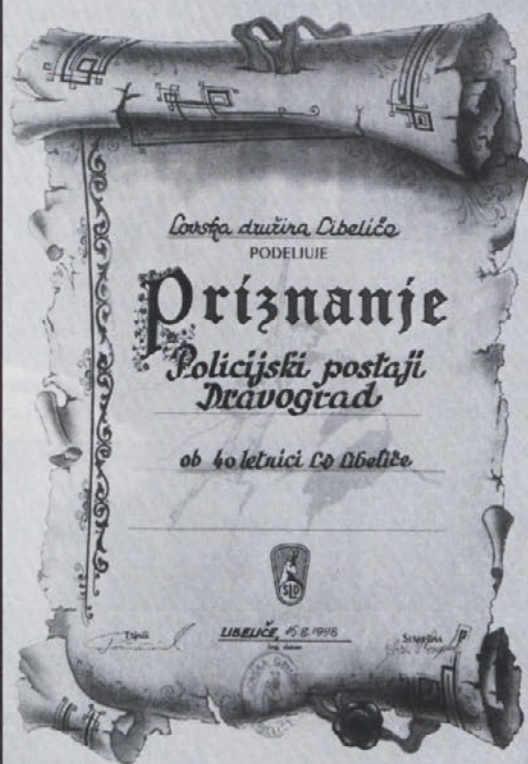
vsako leto nameni za okoli milijon tolarjev nižji znesek.

Na območju občine Dravograd se ta čas urejujejo kar **tri naravoslovno učne poti**, ki bodo še dodatno popestrile možnosti sprehodov v naravi in spoznavanja kulturno zgodovinskih zanimivosti ter favne in flore. Tako naj bi obnovili **pot Dravograd - grad**, ki je nekdaj že bila urejena. Ob tem pa naj bi to pot razširili predvsem z dodatno ponudbo. Na samem gradu naj bi uredili tudi lovski muzej s trofejami, ob poti pa je obilica možnosti za prikaze naravnih zanimivosti, od gozdov s sonaravnim načinom gospodarjenja, pa do sestoja zemeljskih plasti. Načrtujejo tudi ureditev tovrstne naravoslovne učne poti na **Košenjaku**, ki bo sodila v sklop daljših višinskih poti, v okviru te poti pa naj bi prikazali značilnosti neokrnjene narave ter vanjo vključili planinsko postojanko **Košenj** in obe lovski koči.

V okviru urejanja naravoslovnih poti namenajo največjo pozornost ureditvi naravoslovno učne poti **od Libelič do Centra šolskih in obšolskih dejavnosti Ajda**, ki naj bi jo pričeli urejati še letos. Na tej poti je takoimenovani gozdarski del že obdelan, ostalo ponudbo pa bodo še obdelali. Naravoslovno učno pot naj bi po besedah župana Rada Krpača skupaj s Centrom šolskih in obšolskih dejavnosti Ajda uredili še letos.

TOMAŽ KARAT

PRIZNANJE ZA PP DRAVOGRAD

Ob 40. obletnici dela Lovske družine Libeliče so podelili tudi priznanje Policijski postaji Dravograd za dolgoletno vzorno sodelovanje z dravograjskimi lovci. Policisti in lovci se enkrat letno srečajo tudi na športno družabnem srečanju, na katerem utrjujejo dobre medsebojne odnose.

Za pestrejšše počitnice otrok Mežiške doline

Ravenski center za socialno delo je letos, že tretjič zapovrstjo, z otroškim programom, imenovanim 11. šala, poskrbel za pestrejšše in zanimivejše počitnice otrok iz Mežiške doline. Kot je povedala direktorica Centra za socialno delo **Zmaga Prošt**, je v Mežiški dolini veliko otrok, ki jim starši zaradi finančne stiske ne morejo privoščiti plačanih počitnic, zato so zanje tovrstni počitniški programi več kot dobrodošli. Tako je okoli 50 osnovnošolcev dva meseca sodelovalo v številnih aktivnostih, od kopanja, obiska starejših, do pohodov in ustvarjalnih likovnih delavnic.

Program je potekal pod mentorstvom **Irene Pudgar**, delavkam centra pa so pri njegovi izvedbi pomagali tudi udeleženci javnih del. Ob zaključku počitniškega programa so v čolnarni centra za šolske in obšolske dejavnosti Ajda pripravili piknik, na katerem so mentorji otroke popeljali s kanujem po Dravi (na posnetku).

J. Detela

Spominska slovesnost ob obletnici 1. Koroškega bataljona

Vrnitev vzdušja in nekdanje podobe tovariških srečanj

Ob prazniku občine Črna na Koroškem je na Pongračičevih travnikih pri Črni na Koroškem potekala prireditev ob 55. obletnici ustanovitve 1. Koroškega bataljona in 54. obletnici večdnevni zmagovitih bojov Koroškega odreda z nemško okupatorsko vojsko v Bistri in Koprivni. Povabilu domačinov so se odzvali številni člani in simpatizerji borčevskih organizacij Koroške, iz raznih krajev Slovenije in iz zamejske Koroške v okviru Zveze

gram so ustvarili še godbeniki na pihala Rudnika Mežica in recitator Stanko Arnšek. Na bližnji grob partizana so položili venec.

Dogodke izpred petdesetih let je predstavil nekdanji komandant VDV bataljona, domačin **Pavel Grubelnik Pajo**. Ko je aprila 1943 leta Franc Rozman Stane, poveljnik IV. operativne cone ustanovil 1. Koroški bataljon, so partizani kmalu napadli nemško postojanko v Mežici in pridobili "sanjski plen" vojaške opreme in orožja, pri-družili so jim številni novi borci. Ob napadu je bil smrtno ranjen komandant bataljona Franc Lenart - Pasterk iz

Spominsko slovesnost je povezoval Mitja Šipek

Udeleženci pohoda Po poteh Koroškega bataljona pri domačiji Keber v Podpeci

koroških partizanov s sedežem v Celovcu, vojaških organizacij vojne za Slovenijo ter lovci, planinci in taborniki.

Ob začetku proslave je s tradicionalnega "pohoda po poteh Koroškega bataljona" prispelo še preko sto pohodnikov, ki so tokrat prehodili del partizanskih poti v Podpeci.

Gostitelj, črnjanski župan **Franc Stakne**, je zbranim zaželel dobrodošlico v dolini med Peco, Olševo, Raduho in Uršljo goro, oditelj proslave **Mitja Šipek** pa je uvodoma ob pogledu na mlade udeležence radosten ugotovil, da spomin na čase osvobodilnega boja še živi. Občinstvu je posredoval pozdrave predsednika države Milana Kučana. Ko je napovedal nastop pevskega zbora – noneta Črnjanski pobi, je spomnil, kako pomembna je bila borcem pesem v času preizkušanj. Kulturni pro-

Železne Kaple.

Partizani so se v Zgornji Savinjski dolini in Koroški v letu 1944 še okrepili. Nemška vojska je zato v tem predelu avgusta 1944 izvedla ofenzivo z neprimerno boljšo oborožitvijo. V okolici Črne sta položaje zasedla 1. in 3. Koroški bataljon, borci so vsilili svoj način bojevanja in po sedmih dneh se je morala nemška vojska umakniti v Avstrijo, partizani pa so osvobodili domačine iz Bistre, ki jim je grozil izgon v taborišča.

Osrednji govornik je še povedal, da so še med vojno ponudili pridru-žitev partizanom vsem, ki niso počenjali zločinov nad ljudmi, izrekel priznanje tistim, ki so se izpostavili za NOB in udeležencem vojne za samostojno Slovenijo, ki so tako uresničili ideale partizanov in jih mladim položil na srce.

Predsednik Zveze koroških partizanov iz Celovca **Janez Kuhar** je

ob vzdušju, ki so ga tokrat ustvarjale partizanske pesmi, z olajšanjem dejal, da je podoba spet kot včasih. Nato je opisal potek dogodkov v zamejstvu po vojni, ko so kljub zmagi izgubili dvakrat: emigranti iz Slovenije, ki so jih podpirali angloameričani, so jih razdelili na levi in desni tabor, zavezniki pa so se spremenili v zatiralce aktivis-

tov. Vendar so vztrajali in po petinpetdesetih letih so v »sedmem členu« zajamčene pravice danes iztožljive na sodišču. Z vstopom v združeno Evropo partizanstvo pridobiva na veljavi, je menil, saj je bila »vaša in naša pot za uničenje fašizma pravilna«. In res so se ljudje vedrih obrazov pomenkovali v družabnem delu prireditve.

KOROŠKI
97,2 FM **Radio**
SLOVENJ GRADEC

Meškova 21 / 2380 Slovenj Gradec
tel.: (0602) 41 245, 41 818 / fax: 42 600

... VSAK DAN...
... VES DAN...

Kegljišče z najsodobnejšo opremo

V družini Pogorelec - Cvar v Radljah, ki že skozi generacije goji gostinsko dejavnost, so se po štirih desetletjih ponovno odločili za ureditev kegljišča.

Dvostezno, avtomatsko najsodobnejše kegljišče, je opremljeno tudi s pripadajočo infrastrukturo, ki je potrebna za izvajanje te rekreativne dejavnosti. Kegljišče, katerega oprema ustreza kegljiščem, ki gostijo svetovne mojstre kegljanja, je vsekakor velika pridobitev za Radlje, saj presega gostinsko ponudbo, za 500 tolarjev pa ponuja eno cenejših sprostitevno zabavno rekreativnih dejavnosti.

V samem kegljišču so že izvedli otvoritveni turnir z denarnimi nagradami na 100 lučajev, ki se ga je udeležilo kar 46 tekmovalcev s Koroške. Na turnirju je bil najboljši Dravograjčan **Vojko Belaj**, sicer državni mladinski podprvak, drugo mesto je zasedel lokalni matador **Ivan Gašper** iz Spodnje Vižinge, tretji pa je bil Dravograjčan **Slavko Hanžekovič**.

Glede na veliko zanimanje se bodo v Keglbaru po besedah lastnika in vodje **Aleša Cvara** lotili tudi organizacije tečajev, vsekakor pa bodo gostili še vrsto tekmovalcev in turnirjev. Eno večjih bo potekalo 2. in 3. oktobra, ko bodo organizirali t.i. borbeno kegljanje ekip medobčinske kegljaške lige, v katero so vključene ekipe iz občin Radlje, Muta, Vuzenica in Podvelka - Ribnica. Že pred tem bodo organizirali tudi nagradno kegljanje.

Poleg kegljišča pa vsem gostom v Keglbaru s teraso ponujajo pestro ponudbo v obliki tedenskih akcij, s katerimi popestrijo dogajanje, saj je vodilo Keglbara združevanje prijetnega s koristnim.

T. Karat

Drugouvrščeni z otvoritvenega turnirja Ivan Gašper ter lastnik in vodja kegljišča in bara Aleš Cvar

Pričetek rekonstrukcije ceste Vuhred - HE Vuhred

V občini Radlje se bodo že jeseni pričela dela na rekonstrukciji ceste na relaciji Vuhred - Hidroelektrarna Vuhred. Občina Radlje, ki je kot investitor teh del s projektom rekonstrukcije kandidirala tudi na natečaju za pridobitev sredstev za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij, je iz tega naslova za prvo fazo investicije pridobila sedem milijonov tolarjev sredstev.

Kot je povedal tajnik občine Radlje **Milan Šarman**, se bodo izvedbe prve faze te investicije, ki je ovrednotena na okoli 15 milijonov tolarjev, lotili že letos. Občina Radlje bo v investiciji sodelovala z osmimi milijoni tolarjev. Z rekonstrukcijo, ki bo potekala po fazah, bodo nadaljevali tudi v prihodnjem letu.

T. K.

Občina Radlje ob Dravi

RADELJSKI SEJEM BO TUDI LETOS

V Radljah je organizacijski odbor pod vodstvom predsednika **Hermana Tomažiča** že pripravil domala vse potrebno za izvedbo že sedmega tradicionalnega sejma obrti in podjetništva, ki bo potekal od 24. do 27. septembra. Sejem, ki se bo razprostiral na okoli 1.700 kvadratnih metrih razstavnih površin, bo v svojem bistvu podoben predhodnim, kar velja tudi za obsejemske aktivnosti. To pa seveda ne pomeni, da ne bo živ in pester, saj bodo tako na razstavnem kot obsejemsko prireditvenem delu prišli na svoj račun vsi, od najmlajših do starejših. Še posebej bi veljalo izpostaviti okroglo mizo na temo Dravska dolina - Kam v turizmu?, številne kulturne in zabavne prireditve ter tradicionalni Hmeljarski likof. Vsekakor bodo v nedeljo, 27. septembra, pripravili tudi tradicionalni Šmihelski sejem, tega dne pa bo na praznik občine Radlje prav tako zanimiva in pestra ponudba.

Organizatorji sejma in obsejemskih prireditev obljublajo, da se bodo potrudili, da bo zadnji podaljšan vikend v septembru v Radlje privabil čimvečje število obiskovalcev, ki se bodo radi vrnili.

T. Karat

Prepihova anketa:

OTROKOM V VESELJE, STARŠEM V BREME

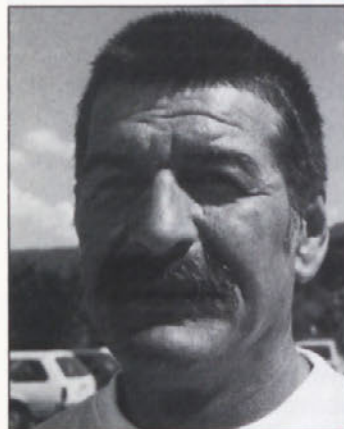
Konec je s počitniškim lenarjenjem in tu je čas, ko so prvošolčki in učenci prestopili prag šole. Prišel se je pouk in pričele so se skrb tako za otroke kot tudi za starše. Pričetek pouka je za mnoge učence veselje, za starše pa velika finančna obremenitev ob nakupu oblačil in šolskih potrebščin. Kakšno je to veselje ob pričetku pouka za učence in kakšen je finančni izdelek za starše, tako smo povprašali naše naključno izbrane anketirance.

TATJANA HERMAN,
Raduše pri Slovenj Gradcu:

"Veselim se pričetka pouka in komaj čakam, da se po dveh mesecih srečam s sošolci. Ves čas počitnic sem mislila na pričetek novega šolskega leta, zato so mi počitnice kaj hitro minile. Zdaj bo treba pozabiti na vse vesele dni, ki sem jih preživela med počitnicami, in treba bo zopet resno prijeti za delo - učenje."

PETER RUDL,
Dravograd:

"Za starše je pričetek pouka težak in zaskrbljujoč. Otroku je treba kupiti šolske potrebščine, težko je za tiste z nizkimi osebnimi dohodki. Za mene pa je skozi celo šolsko leto velika obremenitev, ko moram otroka vsak dan voziti iz Dravograda na tretjo osnovno šolo s prilagojenim poukom. Otrok sam

ni sposoben lastne poti z z avtobusom, zato menim, da bi za te otroke morali organizirati prevoz v šolo. Kilometrino mi sicer povrnejo, vendar to ni dovolj, saj je vsakodnevna vožnja zame prevelika obremenitev."

SUZANA KOTNIK,
Mislinja:

"Na začetek pouka komaj čakam in veselim se srečanja s sošolci in tovariši. Vesela sem tudi, ko mi je atek že kupil vse potrebne šolske potrebščine, za kar sem mu zelo hvaležna. Tudi počitnice sem lepo preživela, en teden sem bila na počitnicah pri teti v Ljubljani. Lepo je bilo in v tem času sem si dodobra ogledala naše glavno mesto."

MARJETA KAŠNIK,
Slovenj Gradec:

"Ko sem hčerko pripravljala na šolo, sem ji morala najprej kupiti oblačila in obutev, zatem pa še šolske potrebščine, ki seveda niso poceni. Od petdeset do sedemdeset tisoč tolarjev sem morala odšteti za vse to. Da lahko otroka pripravim za šolo, je treba štediti skozi vso leto. Velike težave s pričetkom šolskega leta je v tistih družinah, kjer je več šoloobveznih otrok."

DUNJA VRHOVNIK,
Pameče:

"Komaj čakam na pričetek šolskega pouka. Letos bom obiskovala že peti razred in zelo pogrešam sošolke, s katerimi se vsa leta dobro razumem. Počitnice sem izredno lepo preživela. Bila sem na morju, najlepše pa je bilo pri babici v Šentjanžu. Za šolo sem se dobro pripravila, saj sta mi atek in mamica kupila vse, kar potrebujem."

SILVO POGLADIČ,
Mislinja:

"Ob pričetku šolskega leta je pač nakup knjig, zvezkov in drugih potrebščin vsakoletni večji strošek. Mnoge družine morajo skozi vso leto skrbno štediti, da lahko otroku kupijo vse, kar za šolo potrebujejo. Tu niso samo knjige in zvezki, otroka je treba tudi primerno obleči pa skozi celo leto mu je treba dajati denar."

KATJA FERK,
Dravograd:

"Končala sem osnovno šolo in letos sem se vpisala v Srednjo poslovno šolo v Slovenj Gradcu. Za to sem se odločila, ker rada komuniciram z ljudmi in z njimi tudi rada delam. Upam, da bom uspela, saj ko zapustiš osnovnošolske klopi je že treba misliti na poklic. Kar se letošnjih počitnic tiče, pa sem jih nadvse lepo preživela."

AZRA DURAKOVIČ,
Slovenj Gradec:

"Tudi jaz sem ena tistih, ki komaj čakamo na pričetek pouka. Brezbržnosti in veselja je konec in zdaj je moja prva skrb učenje in delanje šolskih nalog. Ko sem bila skoraj mesec na počitnicah pri babici v Bosni, sem veliko mislila tudi na svoje sošolce, s katerimi se bom srečala v petem razredu, ki ga bom letos obiskovala."

F. Jurač

SEJEM OBRTI IN PODJETNIŠTVA

RADLJE OB DRAVI od 24. do 27. septembra 1998

ČETRTEK, 24. 9.

- 15.00 - 17.00 - Otvoritev sejma:
- Godba Pernice
 - Govori
 - Ogled razstave
- 17.00 - 19.00 - Godba Pernice - prireditveni šotor

PETEK, 25. 9.

- 10.00 - 12.00 - Okrogla miza: Dravska dolina - Kam v turizmu
- 11.00 - TIC se predstavlja - razstavišče
- 10.00 - 12.00 - Dopoldanski gost v šotoru Milan Kamnik - prireditveni šotor
- 11.00 - 16.00 - Občine se predstavljajo - prireditveni šotor
- 15.00 - 18.00 - Pokaži kaj znaš - otroški šotor
- 15.00 - Otvoritev razstave IGRAČE MOJE MLADOSTI - avla šole
- 16.00 - 19.00 - Godba Muta - prireditveni šotor
- 18.30 - Predstavitev borbenih veščin Karate kluba Katana Radlje - otroški šotor
- 21.00 - Srečanje slovenskih humoristov in modna revija z Marto Zore - Hotel Kozjak
- 21.00 - 03.00 - Večer z Vladom Kreslinom in Malimi bogovi - prireditveni šotor

SOBOTA, 26. 9.

- 10.00 - 12.00 - Promocije
- 10.00 - 12.00 - Dopoldanski gost: Godba Vuzenica - prireditveni šotor
- 15.00 - 40 let ribičev - otroški šotor
- 14.00 - 16.00 - Srečanje Eibiswald Radlje: - srečanje skupin po lastnih programih (gasilci, šport, šola, svetniki, godbe) - veliki šotor
- 14.00 - 16.00 - Harmonikarji iz Remšnika - sejmišče
- 14.00 - Tekmovanje gasilcev za SEJEMSKI POKAL - Hitra mokra vaja po Matevžu Hacetu (ženske, moške ekipe) in prikaz opreme za reševanje - parkirišče Era Centra
- 15.00 - 17.00 - Tekmovanje starši in otroci + Romana Kranjčan - otroški šotor
- 17.00 - 18.00 - Letalska akrobacija nad Radljami
- 17.00 - 19.00 - Big-Band se predstavi - FANFARE - pred šotorom
- 20.00 - Ognjemet ob glasbi
- 20.00 - INTERIM - otvoritev razstave Petra Hergolda - dvorec
- 20.30 - Veselo s ČUKI in BIG BANDom, Ples prijateljstva, Sponzorski večer - veliki šotor

NEDELJA, 27. 9.

Šmihelski sejem v Radljah

Jutranja maša

- 11.00 - Lutkovna igrice MAČEK MURI in čokoladna zabava s klovni - avla šole
- 10.00 - 16.00 - Šahovski turnir za pokal Radelj - otroški šotor
- 11.00 - 13.00 - Koncert mestnega pihalnega orkestra
- 11.00 - 13.00 - Slavnostna seja občinskega sveta - dvorec, Hotel Kozjak
- 15.00 - Ljudsko zborovanje
- 14.00 - 17.00 - Hmeljarski likof
- 15.00 - 19.00 - Glasba v šotoru: Generacija 69, Božo Kolerič, Irena Vrčkovnik, Tinkara Kovač

VABLJENI!

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

Območna enota Ravne na Koroškem

Ob Suhi 11b, (p.p. 91), 2390 Ravne na Koroškem, Slovenija

Tel.: 0602/22-461, Fax: 0602/23-379

V PRIČAKOVANJU PRVE VZAJEMNE ZAVAROVALNICE PROSTOVOLJNIH ZDRAVSTVENIH ZAVAROVANJ

Nedavno sprejeti amandamaji k Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju v svojih določilih zavezujejo vse ponudnike prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj za doplačila, da organizirajo svoje delovanje na področju prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj po načelih vzajemnosti. Takšno vizijo je Zavod že zapisal tudi v svojem strateškem razvojnem programu zdravstvenega zavarovanja.

Spremembe, ki jih je na področje zdravstvenega varstva uvedel Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju leta 1992, so bile predvsem v tem, da je posamezniku naložil del odgovornosti za svojo socialno varnost in mu hkrati dal možnost, da svobodno izbira oblike, načine in obseg zavarovanj za različna socialna tveganja. Zavarovanje celote socialnih tveganj je zagotovil z uvedbo obveznega in prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja.

Zahteve po opravljenju zdravstvenih storitev so v stalnem porastu, takšne trende pa je moč pričakovati tudi v prihodnje. Vseh potreb zavarovancev tako tudi v prihodnosti ne bo mogoče zagotoviti s solidarnostjo v obveznem zavarovanju, temveč si bodo morali zavarovanci določen del teh pravic zagotoviti s prostovoljno vključitvijo v eno izmed oblik vzajemnega zavarovanja.

Glede na to, da si Zavod prizadeva za uveljavitev neprofitnih zdravstvenih zavarovanj, ki bi delovala na prostovoljni osnovi, je njegovo delovanje usmerjeno k ustanovitvi nove družbe, in sicer **DRUŽBE ZA VZAJEMNO ZAVAROVANJE**. Le-ta naj bi se uveljavila kot prva specializirana zavarovalnica na področju prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj v Sloveniji. Nanjo bi se, kot to določa Zakon, prenesle vse zavarovalne pogodbe in tudi vsa sredstva, torej vse dosedanje pravice in obveznosti. Posamezniki naj bi se kot do sedaj prostovoljno zavarovali za posamezna tveganja oziroma negotove dogodke, katerih posledica so stroški, povezani z opravljenimi zdravstvenimi storitvami, ki niso pravica v obveznem zavarovanju.

Značilno za vzajemno zavarovalnico je, da je last članov družbe, ki preko skupščine odločilno vplivajo na njeno poslovanje. Tako se zavarovanci pojavljajo v dveh vlogah: na eni strani kot zavarovanci, ki uveljavljajo pravice iz sklenjenih zavarovanj, in na drugi strani kot aktivni člani družbe, ki torej preko skupščine odločajo o bistvenih vprašanjih v zvezi z delovanjem družbe. Namen vzajemne zavarovalnice ni v pridobivanju dobička, kot to velja na primer za delniško družbo. Njen glavni cilj je zadovoljevanje interesov članov družbe v smislu zagotavljanja zdravstvenih storitev po načelu izravnave odhodkov in prihodkov in ob čim nižjih stroških poslovanja.

Člani družbe plačajo zavarovalno premijo kot akontacijo, katere višina zagotavlja predvsem varnost zavarovanja in likvidnost pri izplačilu zavarovalnin. Varnost plasiranih sredstev, njihovo oplemenitenje in odvajanje za zakonsko določene rezervacije bodo glavne naloge vzajemne zavarovalnice. Z oblikovanjem rezervacij se bo zavarovancem zagotavljala zdravstvena in socialna varnost za življenjska obdobja, ko so zdravstvena tveganja in višina odškodnin višja od povprečno pričakovanih. V ospredju aktivnega poslovanja zavarovalnice bo zagotavljanje kvalitetnih in zanesljivih zdravstvenih storitev ter izpolnjevanje pogodbenih obveznosti tako do zavarovancev kot tudi do izvajalcev zdravstvenih storitev. Tudi to je Zavod že zapisal v strategiji razvoja prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja.

Da bo Zavod tudi v prihodnje realiziral zastavljene cilje, mora voditi ustrezno politiko premij, ki zagotavlja stabilnost poslovanja prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja in pričakovan nivo zdravstvene varnosti. V letih 1996 in vse do februarja 1998 Zavod ni spreminjal višine premij za doplačila. Upošteva je popuste v skladu s premijsko politiko so zavarovanci povprečno vplačevali premijo v višini okoli 1656 SIT mesečno. Rezultati finančnega poslovanja v letu 1997 pa so zahtevali nujno povišanje premije. Tako se je premija s 1. februarjem povišala povprečno za 360 SIT in s 1. junijem še za 246 SIT do 492 SIT, odvisno od višine popusta, ki pripada posameznemu zavarovancu.

Planirani rezultati poslovanja v letu 1998 morajo po določilih Zakona o zavarovalnicah zagotoviti finančno rezervo, ki bo zagotavljala materialne pogoje za ustanovitev družbe za vzajemno zavarovanje.

Zavod, kot naslednik prejšnjih oblik organiziranosti in sedanj izvajalec prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, se lahko pohvali s svojo tradicijo, strokovnim znanjem, dobrim poznavanjem problematike na tako specifičnem področju, kot je zdravstveno zavarovanje. Kot takšen bo z jasno začrtano poslovno politiko in s postavljeno strategijo na področju prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj tudi v bodoče deloval predvsem za zadovoljevanje potreb svojih zavarovancev.

Ustanavljanje vzajemne družbe je nov korak v tej smeri, ki bo zavarovancem, tako kot doslej pri Zavodu, nudila prostovoljna zdravstvena zavarovanja, ki so dobra naložba za danes in brezskrbno starost za jutri.

Na Graški gori zmagali domačini

Letos so na Graški gori že triindvajsetič peli in igrali ansamblu narodnozabavne glasbe. Že drugo leto zapovrstjo so zmagali domačini - letos so to bili Fantje z Graške gore. Na prireditvi je sodelovalo 12 izvajalcev, 7 v konkurenci in 5 zunaj konkurence.

Prireditev narodnozabavne glasbe "Graška gora poje in igra 98", skozi katero sta zvezno besedo "vijugala" **Darja Vrhovnik** in **Boris Kopitar**, je letos na Graško goro privabila okrog 4000 ljubiteljev polk in valčkov iz treh sosednjih občin - Slovenj Gradca, Mislinje in Velenja. Obiskovalci so bili tudi "komisij", ki je ocenjevala 7 izmed dvanajstih ansamblov in skupin, kolikor jih je letos sodelovalo na graškogorski prireditvi.

Organizatorjem - KD Graška gora ter Zvezi

šaleških kulturnih društev Velenje in Zvezi kulturnih društev Slovenj Gradec sta pomagala glavna pokrovitelja Združenje lokalnih televizij Slovenije in Studio VTV iz Velenja, ki bosta poskrbela, da bodo prireditve, ki je v celoti posneta, lahko videli gledalci po celi Sloveniji.

In kdo je najbolj ogrel srca obiskovalk in obiskovalcev?

Tretjo mesto (prejeli so nagrado MO Velenje) so si na osnovi 75 glasov pripeli in priigrali **Šaleški fantje** iz Velenja, s 96 glasovi so drugo mesto in nagrado MO Velenje obiskovalci namenili **ansamblu Goličnik**, prvo mesto in snemanje videospota, ki ga je podarilo Združenje lokalnih televizij Slovenije pa so si po mnenju 216-ih obiskovalcev zaslužili pevski kvartet **Fantje z Graške Gore**, ki se je predstavil v spremljavi diatonične harmonike in drugi v spremljavi tria.

Ves čas prireditve je med obiskovalci "viselo" vprašanje, kdo je skriti gost, ki bo na osnovi njihovih glasovnic izžrebal 3 nagrade. Glede na majhno število pravih odgovorov obiskovalcev je bilo jasno, da jih je le malo pričakovalo, da bo na Graško goro prišla **Miša Molk** - a je in s tem poskrbela za veliko presenečenje.

Za prijetni presenečenje pa je poskrbela tudi ena izmed Postavkovih deklet iz Podgorja, gospa Finika, ki se ji je izpolnila želja, ko je zapela v duetu z Borisom Kopitarjem, na koncu pa so skupaj z njima zapeli kar vsi obiskovalci.

Finika je s slakom in praprotjo lepo "okren-

Darja Vrhovnik, Miša Molk in Boris Kopitar

člala" ansambel Lojzeta Slaka, ki je skupaj s Fantji s Praprotna skrbel za zabavo še dolgo v noč.

Ker so vsakoletne graškogorske prireditve udeležijo veliko število obiskovalcev, se ni bati, da ne bi živela še naprej, vendarle pa bi organizatorji morda lahko razmislili o ponovni uvedbi strokovne komisije, če želijo imeti festival, kajti, če ocenjujejo tudi strokovna komisija, ima zmaga vendarle večjo "težo" in tudi govornice, da zmagujejo le domačini, ne bi rodile sadov.

Gotovo so takšnega mnenja tudi v KD Graška gora, ki se lahko pohvalijo z eno najbolj obiskanih narodnozabavnih prireditev v Sloveniji.

(DV)

Posnetek F. Jurač

Kvartet Fantje z Graške Gore

Audi

Audi A6

Izredno ugodne cene za letnik '97

Vozila Audi pri Vašem prodajalcu.
Kredit, leasing, dodatna oprema, servis.
Nakup vozila na obroke.

Avtocenter Meh d.o.o.

Velenje, Koroška c. 7d
tel.: 063-852-955 in 856-824

Podobnik za obnovo gozdnih cest

V dneh od 19. 8. - 22. 8. 1998 je bil na Javorju v bližini Črne na Koroškem na letnem dopustu podpredsednik vlade **Marjan Podobnik** z družino. Ob tej priložnosti se je srečal s predsedniki podružnic SLS; ti tvorijo Koroško koordinacijo SLS, ki jo vodi poslanka **DZ Darinka Mravljak**.

Koordinacija je pozitivno ocenila dosedanje aktivnosti stranke v zvezi z reševanjem železarske problematike in znova poudarila pomembnost lastninjenja po družbah, po predhodni sanaciji in dokapitalizaciji.

Opozorili so na izredno slabo cestno infrastrukturo, predvsem na gozdne ceste, ki so v resnici javnega značaja, saj povezujejo kmetije z dolino in jih je na Koroškem čez 2300 km. Podpredsednik vlade je podprl regijski projekt obnove gozdnih cest, ki bo izboljšal njihov standard. Projekt naj bi bil večleten in bi združeval sredstva z več ministrstev. Vodja projekta je poslanka **DZ Darinka Mravljak**, ki se je sestala s predstavniki Zavoda za gozdove Slovenije z območne enote Slovenj Gradec in Maribor, kjer že pripravljajo strokovne podlage za projekt.

Predsedniki podružnic so g. Marjana Podobnika seznanili tudi z aktivnostmi za lokalne volitve, kjer bodo podružnice SLS s Koroške koordinirano peljale volilne aktivnosti.

Predsedniku SLS so povedali, da se aktivno pripravljajo za udeležbo na 10-tem taboru SLS, v Portorožu 6. septembra, kjer se bo predstavila tudi Perniška godba, ki bo zastopala in predstavljala Koroško.

Predstavljamo vam:

MARKO KAVTIČNIK

"Poučevanje različnih instrumentov" ima napisano na vizitki zelo znan glasbenik s Prevalj - MARKO KAVTIČNIK. Večkrat poskrbi za prijetno počutje s svojim petjem in igranjem doma na Koroškem, v Sloveniji, kakor tudi v drugih državah. Z njim je tekel naš pogovor.

Gospod Kavtičnik, kdaj ste se odločili za glasbeno pot?

Nekatere glasba spremlja že od otroštva, kot mene, saj igram trobento že od osmega leta starosti.

Ali ste obiskovali glasbeno šolo, kakšna je vaša glasbena izobrazba?

Že v osnovni šoli sem obiskoval glasbeno šolo, nato sem se vpisal v Srednjo glasbeno šolo v Ljubljani. Po vojaščini sem v Ljubljani obiskoval tudi Akademijo za glasbo in tako sem postal glasbenik.

Sodelujete tudi s Pihalnim orkestrom Prevalje. Kako dolgo že?

Pri pihalnem orkestru Prevalje igram že od leta 1973, ko sem bil star osem let. Leta 1985 sem prvič nastopil kot dirigent, to "delo" opravljam še danes.

Ali glasbo tudi poučujete? Tako piše na vaši posetnici.

Nasploh se ukvarjam z glasbo in petjem. Poučujem druge. S tem se preživljam.

Kakšne instrumente vse poučujete?

Poučujem instrumente, za katere je povpraševanje. To so trenutno vsa trobila, saksofon, bobni, synthesizer, frulica...

Kako gleda vaša družina na to, da ste mnogo odsotni?

Tudi za družino najdem čas. Svoj poklic imam rad, za to je osem ur na dan premalo. Žena in otroci to razumejo.

Ali ste imeli in še imate kakšnega vzornika?

Vsakič, kadarkoli sem poslušal ali poslušam kakšnega glasbenika v živo, mi je na nek način vzornik.

Kje vse igrate?

Igram po vsej Sloveniji, Švici, Nemčiji, Avstriji, Kanadi...

Delujem tudi kot samostojni glasbenik ali ONE MAN BAND in sodelujem z ansamblom Svetlin.

Imate kdaj kaj treme?

Trema je stvar, ki je v povezavi s pripravljenostjo. Če nisi pripravljen, jo imaš. Ampak ko stopiš na oder in začneš igrati, trema odpade.

Kaj si v življenju najbolj želite?

Želim, da bi se rojevali zdravi otroci v zdravem okolju in da bi ljudje poslušali veliko glasbe.

Ali verjamete v horoskop?

Ne! Ker vsak, ki ljudem napoveduje bodočnost, ti bo to bodočnost po svoje razlagal.

Kaj bi svetovali mlajšim glasbenikom?

Naj skrbijo za svoje instrumente. Največ pa za instrument narediš, če si veliko z njim. Svetujem jim torej, naj veliko in še enkrat - vadijo!

Marko Laznik

Šentilj pod Turjakom

LOČIJO JU DESETLETJA

Ko smo bili na slovesnosti ob 90 letnici znane Babnikove godbe, sta se nam vtisnili v spomin dva glasbenika. Čisto zagotovo lahko trdimo, da jo ločijo desetletja. **Tone Tovšak** je najstarejši muzikant godbe, saj je k njej prišel 1948 leta, še prej pa je hodil s stricem Antonom Krajncem, ki je bil kapelnik, in mu je pomagal prenašati bobne.

V godbi je začelo primanjkovati pihal in kapelnik Jože Krajnc je Tonetu dal klarinet, katerega je igral vse do leta 1990. No, 1990 leta se je Tone moral naučiti še novega instrumenta, F Tube, spet je spoznaval nove note, ki so bile pisane v basovskem ključu. In ker je bil trmast ter vztrajen, se je v teh letih dodobra naučil igranja in ga sedaj obvlada kot le malokdo.

Čisto drugače pa je z **Miho Tovšakom**, sinom dirigenta godbe, s katerim je z godbo povezanih toliko lepih trenutkov in tudi napredka. Miha je star komaj dvanajst let in igra trobento, da je pravo veselje. Je med najmlajšimi člani godbe in včasih iz nje kuka samo drobna Mihova glavica.

Sedem let že obiskuje glasbeno šolo v Slovenj Gradcu in pet let igra trobento v godbi. Kot nam je dejal, ga je za ta instrument navdušil prav oče. Ta mu je bil v oporo pri spoznavanju čudovitega sveta glasbe in not. Seveda je najlepše ravno takrat, ko je konec vaj in nastopanj, ko muzikanti zamenjajo instrumente, ko se pojavi frajtonarica in se začne pravo veselje.

Ljudje so glasbenike Babnikove godbe vzeli za svoje in jih sprejeli medse. Vedno, ko zaigrajo, je to posebno doživetje, kot sta posebna tudi najstarejši in najmlajši muzikant godbe, **TONE** in **MIHA TOVŠAK**.

Silvo Jaš

PONUDBA ZAVAROVANJ NA EVROPSKI RAVNI

OBMOČNA ENOTA SLOVENJ GRADEC
tel.: 0602 505 611, fax: 0602 41-840

PREDSTAVNIŠTVI:

Radlje ob Dravi, tel.: 0602 73-024

Ravne na Koroškem, tel.: 0602 23-658

ZASTOPSTVA:

Črna na Koroškem, tel.: 0602 38-488

Dravograd, tel.: 0602 84-506

Mežica, tel.: 0602 37 026

triglav premoženje

novost v ponudbi: **POTRESNO ZAVAROVANJE**

Ko se zamajejo tla pod nogami...

V skupini naravnih nesreč, ki ogrožajo človeštvo, ima potres zelo pomembno mesto.

Slovenija je potresno območje, kjer so potresi večkrat povzročili hude posledice. 14. aprila 1995 je minilo sto let od rušilnega potresa, ki je prizadel Ljubljano in okolico. Potres je zahteval temeljito obnovo in prenovo prizadetega mesta in deloma tudi njegove okolice. To je bil čas, ko se je v Sloveniji začelo intenzivno razmišljati o potresnih opazovalnicah.

Sedem stalnih opazovalnic v Sloveniji zapiše na leto povprečno 2.500 potresov, od tega okoli 400 z žarišči na ozemlju Slovenije, pebivalci Slovenije pa zaznajo na leto od 20 do 50 potresov. Tudi potres z žariščem zunaj Slovenije lahko povzroči materialno škodo na naših tleh. Tak potres je leta 1976 povzročil veliko materialno škodo v Posočju in drugih delih zahodne Slovenije.

Potres je naravna nesreča, ki lahko prizadene vse vrste gradbenih objektov, kakor tudi premoženje v njih. Tjej nesreči se je precejšnji meri moč izogniti z upoštevanjem inženirskih zahtev o protipotresni gradnji. Seveda pa tudi protipotresno grajene zgradbe niso popolnoma varne pred poškodbami, ki jih lahko povzroči močnejši potres.

Ko se zamajejo tla pod nogami, je najpomembnejše, da rešimo življenje sebi in najbližjim, Zavarovalnica Triglav pa vam s potresnim zavarovanjem zagotavlja povrnitev nastale škode in s tem ohranitev vrednosti vašega premoženja.

zavarovalnica triglav, d.d.

Zavarovan zapik

Dravograjski Traberg fest je bil očitno zelo dobro zavarovan. Kot vidimo na sliki, sta zapik glavnega sponzorja v sod piva zavarovali obe največji zavarovalnici na Koroškem. Tokrat brez potrebe, saj je direktorju Oskrbe Vinku Poderžanu z mojstrskim zamahom uspelo odpreti sod že v prvem poskusu.

NATROSIL JIH JE...

- Verjemi dobroti ne dobronikom!
- Statistika je najljubša dekla oblasti.
- Dacarji in komarji vedno pridejo po svoje.

Dve drevesi sta simbol slovenstva:
leva in desna lipa.

Za kruh je boljši med kot ponos.

NIKO

Končno nasmejani Igor

Igorju, tehniku na Koroškem radiu, se je končno zgodilo nekaj lepega - dobil je sina Luko. Tako se je po mnogih letih službovanja končno veselo nasmihal in bil dobre volje. Čestitamo - in želimo še mnogo, mnogooooooooo otrok...

Most vzdihljajev

Mestna občina Slovenj Gradec bo, kot izgleda, kmalu dobila svoj "Most vzdihljajev", in sicer ob igrišču v soseski S-8 med Homščinico in Tomšičevo ulico. Namesto prejšnjega lesenega mostu bo nastal pokrit betonski most, kamor bodo lahko zahajali zaljubljeni in šepetali svoje želje.

Čeprav most še ni dokončan, pa je ob njem že zdaj slišati vzdihovanje. Vzdihujejo namreč bližnji stanovalci individualnih hiš, ki jim je še igrišče za rolanje trn v peti, za bodoči most pa pravijo, da je črna gradnja. Čedalje bolj črno gledajo tudi zato, ker jih o namerni za gradnjo menda ni nihče nič vprašal.

Sami asi

Na priljubljenem posedališču pred Rene barom na Ravnah sta črnjanska vrhunska športnika, smučarski reprezentant **Mitja Kunc** in nogometni profesionalca **Matej Vidovič** takole vzela medse bivšega smučarja in nogometaša, v prostem času tudi profesorja, intelektualca in sodelavca Prepiha, **Franca Juričana** ter mu zaželela veliko uspeha na letošnjih volitvah. Jure pa je raje debatiral o športu...

Nov image

Odgovorni urednik Koroškega radia **Marko Vrečič** se je po dopustu odločil za nov image. Pustil je rasti bradico in brke. Njegova "odgovorniška" plača mu gotovo dopušča, da bo zaradi nove podobe plačal tudi nove dokumente, na katerih bo poslej pisalo: brki - ne brije, brada - delno brije ali: ne brije okoli ust.

Za lepši videz

Kljub počitniškemu času je Mestna občina Slovenj Gradec v začetku avgusta pripravila slovesnost ob podpisu sporazuma o delitvi premoženja nekdanje občine Slovenj Gradec. Za dejanje slavnostnega podpisa je še pred podpisom predsednik sveta mestne občine **Niko R. Kolar** pohitel k frizerju. Ne ve se, ali po lastnem ali županovem vzgibu. Oba predstavnika občine Mislinja - župan **Mirko Grešovnik** in podpredsednik sveta **Peter Tovšak** - pa sta si pred podpisom sporazuma dodobra očistila stekla na očalih.

ŽELELI STE, OBUPAJTE!

Velikokrat beremo, da je bil ta ali oni politik na obisku pri tem ali onem. Nikjer pa nikoli ne zasledimo podatka, ali je bil pri sebi.

Bill Clinton še Monike ni dobro spravil iz svoje nočne more, že mu vanjo prihaja Osama bin Laden.

Duma poziva Jelcina k odstopu. Naj ga raje povabijo k vodki, pa jim bo ustregel.

Število kazenskih točk voznikov se varuje kot osebni podatek. Za odvzem vozniškega dovoljenja bo seveda lahko zvedel vsak.

Bogataši so si več ustvarili z modrimi kuvertami kot z modrimi dejanji.

Prihodnost je strašilo, s katerim nas strašita tako država kot Cerkev.

Gospodje so zamenjali tovariše. Horda, ki ploska, je še vedno ista.

V gospodarstvu so postala pisma o nameri neverjetno popularna. V navadnem kriminalu se zaenkrat še niso uveljavila.

Slovenci se delimo na desne, leve in tiste, ki včasih uporabijo pamet.

Človeštvo se kultivira. Črno Madono iz Le Puy en Velay so leta 1794 sežgali, Črni Mariji iz cerkvice v Koprivni pa so dali gospod župnik le prebarvati rdeče ogrinjalo v zlatega. Temu se upravičeno lahko reče zaščita kulturne dediščine.

NAGRADNA IGRA:

POIŠČITE SE V PREPIHU

V naši nagradni igri čaka gospoda, ki smo ga obkrožili, nagrada v Urarstvu in zlatarstvu Stanka Planinšca v slovenjgraški Katici - ura budilka. Nagradenec naj se s Prepihom oglasi v urarstvu Planinšec, povedati pa mora tudi, kje je naš fotograf sliko posnel. Za jesenske dni pa vas v Urarstvu in zlatarstvu Planinšec čaka bogata izbira zlatega nakita in ur.

Tri verzije o Sloveniji

Dr. Drnovšek, predsednik vlade:

"Slovenija je danes uveljavljena in uspešna država z razvito in stabilno demokracijo ter z učinkovitim tržnim gospodarstvom, ki ji je državi v letih jugoslovanske krize uspelo preživeti tranzicijo..."

Marjan Bauer, Slovenske novice:

"Država je razkošno požrešna. Proračun je vsako leto zgodba o tem, kako naj država prepričuje državljane in davkoplačevalce, naj delajo veliko in dobro za malo denarja. Naj se prelesno veselimo državnosti in dolžnosti in svobode..."

Tone Anderlič, poslanec LDS:

"Liberalna demokracija ne bo nikoli nikomur polagala računov, kdo s kom in s kakšnim avtomobilom se pelje..."

F. H.

ČRNJANSKE TEŽAVE

Minister: "Gospod Stakne, opažam, da vaša priljubljenost med Črnjani še kar naprej raste."

Večko: "Lahko njemu, saj menda jeseni na volitvah sploh ne bo imel protikandidata."

Prepih: "In tu se začenjajo črnjanske težave - kako bojo pa županske volitve z enim samim kandidatom sploh izvedli!?"

Ljudski glas: "Ali bojo v Črni našli protikandidata ali pa bojo črni z vriskom šli na volitve."

Po kom ima Muta ime?

Miroslav Nikolić, pomočnik trenerja jugoslovanske nogometne reprezentance je prepričan, da po njem, mi pa smo prepričani, da ne.

"Slovenci me bolj cenijo kot Srbi"

Med včerajšnjim obiskom v hotelu Divani Caravel smo se pogovarjali tudi z Miroslavom Nikolićem - Muto, pomočnikom trenerja v jugoslovanski reprezentanci, ki je bil pred leti tudi igralec (in kasneje trener) v Mariboru, v takratnem moštvu Maribor '87. "Jugoslovani bomo zagotovo prvaki," nam je v značilnem slogu zatrdil Muta, ki v šali srbskim rojakom večkrat omeni, da ga v Srbiji po dvajsetih letih igranja niso cenili tako kot v Sloveniji, kjer je bil štiri leta. "Tam so po meni poimenovali celo neko manjše mesto na Koroškem." Nikolić je bil v lanskem sezoni trener Partizana, med sezono pa je odstopil. "Ne vem, kaj bom počel v prihodnji sezoni," je še povedal Muta, ki pravi, da je delo v jugoslovanski reprezentanci častno, ni profesionalno. "Edino, kar dobimo, je premija, če postanemo svetovni prvaki."

VEČER, 7. 8. 1998

NIEROS®

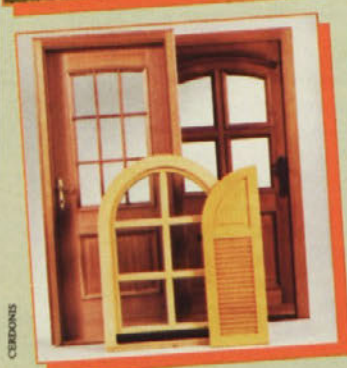
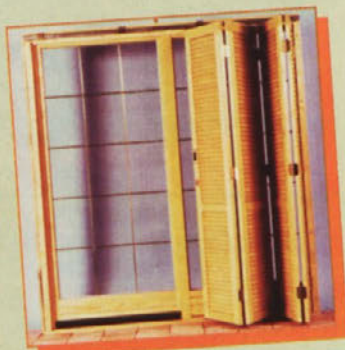
ISO 9001
NIEROS Metal d.o.o.

2380 Slovenj Gradec,
Gmajna 55, Slovenija
Telefon: 0602 / 507-100
Tekefax: 0602 / 44-078

CERDONIS

Kakovost s tradicijo

OBIŠČITE NAS
na MOS v Celju,
(hala J) in
na pohištvenem
sejmu v Ljubljani,
(hala G1)

JELOVICA

Lesna Industrija, d.d., ŠKOFJA LOKA
Tel.: 064/61-30, fax: 064/634-261, E-mail: info@jelovica.si

CERDONIS

ZOLES d.o.o.
»GRAD«
**GRADBENI
MATERIALI**

tel.: 287-180,
287-181

»SALON«
**KOPALNICE
IN
KERAMIKA**

tel.: 20-759

**AKCIJA:
KLASIČNI
PARKET**
2.798,40
SIT/m²

SUPER AKCIJA!

DEMIT FASADA
- 10%

**AKCIJA:
ARMAL**
- 15%
KOLPA
- 15%

FASADA TERRANOVA
3 cm STIROPORA
ZASTONJ!

GRADBENI MATERIALI

TUDI V ŽERJAVU
tel.: 39-140

Vsa družina privržena planinstvu

PRI KUMROVIH V KOPRIVNI

Pet otrok je pri Kumrovih in vsi so planinski vodniki, med njimi so markerji, gorski reševalci, radioamaterji. Oče Jože je predsednik Planinskega kluba Peca - Olševa, njihova domačija pa je planinska postojanka.

Da smo Slovenci veliki ljubitelji planin, je znano. Cele družine hodijo v gore in si nabirajo moči za naprej... Pa vendar je Kumrova družina v Koprivni nekaj posebnega. Planinski dom imajo kar doma, markirajo lastne planinske poti, pri njih je postojanka gorske straže, so med ustanovitelji Planinskega kluba Peca - Olševa...

govodorejo. Dela nikoli na zmanjka, ob trdem življenju na kmetiji pa vedno najdejo čas za svojo veliko ljubezen - gore. Skupaj z okoliškimi ljubitelji planin so pred leti ustanovili Planinski klub Peca - Olševa, ki šteje danes že prek 100 članov. Od tega je nekaj več kot polovica domačinov, drugi so iz Avstrije, Nemčije in Italije.

"Eden od prednostnih ciljev našega kluba je utrditev meddržavnih planinskih poti, za kar so zainteresirani tudi sosede, ki so že markirali pot iz Globasnice do meje na Lužah," je povedal Jože, ko smo ga povprašali po načrtih mladega planinskega kluba. "Klub bo izdal zloženko, ki bo predstavila "ponudbo Koprivne" in planinske poti, ki vodijo skozi: za Olševo, Peco, Topico, cerkev petih ver. Mesto v njej bosta našla seveda tudi cerkev sv. Ane in najvišje ležeči mlin v Sloveniji, ki je mlel pri Jeklu; v glavnem - ljudem želimo približati ta del Koroške."

Dolga leta so imeli na Kumrovi kmetiji kmečki turizem, pred tremi leti pa so se odločili, da bo domačija postala planinski dom. V ta namen so preuredili tudi pomožno stavbo (za preužitek) za hišo, kjer je prostora za 17 planinskih ležišč.

Bližnja cerkev sv. Ane je zadnja leta zelo obiskana. Črna Marija

Jože Kumer, predsednik Planinskega kluba Peca - Olševa

prehod, ki je odprt od 15. aprila do 15. novembra od vzoda do zahoda sonca.

Ko je padla odločitev o odprtju planinskega doma (ime po kralju Matjažu so povzeli po legendi z bližnje Pece), se je spremenil tudi način razmišljanja na Kumrovi kmetiji, otroci so se pričeli intenzivno pripravljati na nove izzive. Obe dekleti sta naredili izpite za A in D planinske vodnike, končujeta tudi izpite za kategorijo B. Doma imajo markacista, dva radioamaterja, dva sta prijavljena za gorska reševalca. Celovita ponudba, bi temu lahko rekli.

Obisk Kumrove domačije ne daje vtisa, da je življenje na gorski kmetiji, kjer zima kaže svoje polne zobe kar sedem mesecev v letu, tako težko. Zaradi nove dejavnosti se je tudi pri Kumru marsikaj spremenilo. Pa vendar gospodar Jože ni mogel mimo tega, da ne bi ob zaključku pogovora poudaril:

"Država vse premalo skrbi za poseljenost gorskih vasi. Če pogledamo k sosedom Avstrijcem, vidimo, kaj se je zgodilo, ker so se pred petindvajsetimi leti vasi izpraznile. Če ne bo drugačnega odnosa naše države, se isto lahko zgodi tudi nam. Les nima cene, živina nima cene..., vasi se prazni, kar nazorno kaže tudi vse manjši vpis otrok v šolo v Koprivni. Prazen prostor pa je mrtev prostor in ni več zanimiv za nikogar," je kategoričen Jože Kumer, gospodar kmetije, ki mu je s smelimi načrti o planinski postojanki vendarle uspelo zadržati mlade doma. Brez mladih je namreč tudi kmetija mrtva.

V. Močnik

Planinski dom kralja Matjaža pri Kumru in Koprivni

Domačija leži streljaj od cerkve sv. Ane v Koprivni z znamenito črno Marijo (le tri so v Evropi), na nadmorski višini 1230 metrov. Tik nad kmetijo je preurejena stražnica, ki jo slovenska policija uporablja za učni center, 100 metrov nad njo pa druga najvišje ležeča kmetija v Sloveniji - pri Jeklu.

Mejni prehod Luže je od Planinskega doma kralja Matjaža pri Kumru oddaljen dva kilometra in prav tod vodi prekomejna planinska pot. Z vzorno urejenega dvorišča je lep razgled na sosednjo sv. Ano, pa na Raduho, levo vodi pot na mogočno Peco. Planinski raj v Koprivni!

Kumrova kmetija meri 24 hektarov, ukvarjajo se z ovčerejo in

O življenju na kmetiji in o njihovi planinski dejavnosti smo se pogovarjali z gospodarjem, **Jožetom Kumrom.**

"Zadnji dve leti je tod prav živahno," pravi Jože, "ljudje so ugotovili, da je naša postojanka idealno izhodišče za pohode na Olševo - štiri ure, Peco - tri ure in v Avstrijo do cerkve petih ver med Lužami in Železno Kaplo - ena ura."

Jože se je pred dvajsetimi leti ponesrečil s traktorjem, kar mu je pustilo precejšnje posledice, tako da od leta 1991 občasno uporablja tudi invalidski voziček. Kljub temu je gonilna sila kmetije, domače planinske postojanke, pa tudi planinskega kluba, katerega predsednik je vse od ustanovitve.

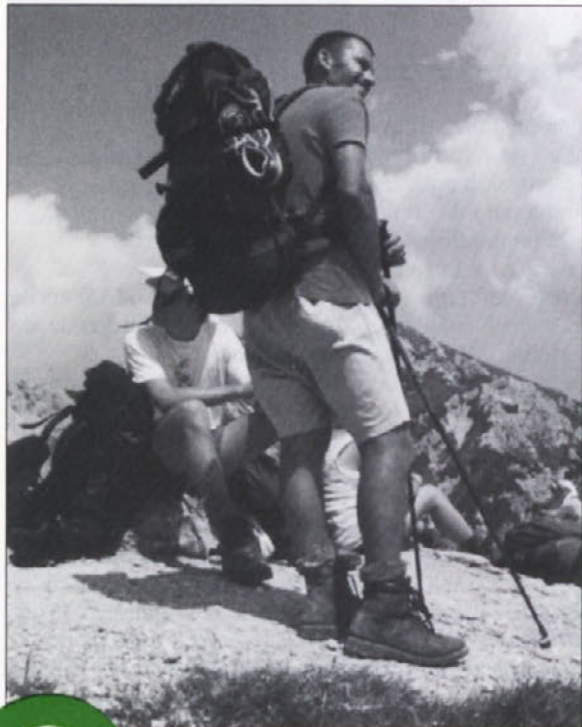
Znak gorskih reševalcev ob vhodu v dom

skozi vse leto privablja veliko obiskovalcev, največ pa se jih zbere na lepo nedelje. Tudi preko tisoč, pravi Jože. Na Lužah se je meja odprla prav na eno od lepih nedelj, zdaj pa so preprase v planinsko turistični

Piše: Stanka Blatnik

Počitnice se nadaljujejo

GORA NI NORA...

...mi pa tudi ne, če kak sončni vikend namenimo planinarjenju ali taborenju v naravi. Tovrstna rekreacija lahko podaljša poletni dopust, omogoča prijetno sprostitev, v vsakem primeru pa deluje zelo pozitivno. Treba se je le odločiti...

...in pripraviti. Za take podvige pa potrebujemo primerna oblačila in obutev, prilagojena tako terenskim kot tudi vremenskim zahtevam. Tekstilna tehnologija danes že zelo hitro razvija nove materiale, primerne za šport in rekreacijo, tem pa sledijo tudi novi kroji in modeli. Izdelovalci športne konfekcije tako poleg tehnoloških dosežkov v svoje kolekcije vključujejo splošne modne smernice in oblikujejo zunanjo podobo oblačil.

Pravilen odnos do oblačil, obutve in dodatkov utegne rešiti prenekatero nevšečnost ali nezgodo v gorah. **Daljša vetrovka** je gotovo najbolj nepogrešljiv kos oblačila v nahrbtniku. Najboljša je taka, ki ne prepiha in ne premoči, če pa je podložena z mikro vlakni, ki odvajajo odvečno telesno vlago skozi svojo površino, pa toliko bolje. Dobrodošla je, ker jo lahko zložimo v majhen kvadratik, ko jo potrebujemo, pa jo oblečemo čez majico ali pullover, kot zahteva vreme.

Poleg legendarne karo srajce je v gorah zelo primerno **vrhnje oblačilo** iz termovelurja, pullover ali jopica, ki odlično ščiti pred mrazom, obenem pa je zelo prijetno na otip. Voluminozno sintetično puhasto pletivo zadržuje zrak in njegovo temperaturo ob telesu.

Se izredno hitro suši in se sploh ne mečka. Termovelur je postal pravi hit desetletja, doživel je izvedbo v neštetih barvah, vzorcih in kvaliteta, njegova uporabnost pa še vedno narašča.

Spodnja oblačila naj bi bila izdelana iz materialov, ki se hitro sušijo in ne zadržujejo vlage – iz mešanice bombaža in sintetike.

Odločilnega pomena za planinarjenje pa je **obutev**. Ta mora (obvezno!) segati prek gležnjev, ki so pri hoji najbolj izpostavljeni poškodbam in zvinom. Najnovejši modeli znanih firm imajo v podplate vgrajene zračne blazinice, ki med hojo vibrirajo in omogočajo mehkejši odziv. Tako postane hoja prijetna, nevarnost odtiskov v mehki obutvi pa manjša. Boljši čevlji so podloženi s plastjo mikrovlaknen, ki prepuščajo odvečno vlago na površino, skozi vrhnji usnjeni ali umetni material.

Kaj pa **nahrtnik**? Tudi ta naj bo dobro oblikovan, pravšnje velikosti s podloženimi in nastavljivimi naramnicami. Če traja hoja dlje časa, sta njegova teža in oblika še kako pomembni. Stvari, ki morajo biti vedno pri roki, je dobro spraviti v manjšo športno torbico, ki se zapenja okrog pasu.

Ob lepem vremenu in daljši poti utegnejo sončni žarki postati prava nadloga. Izognemo se ji s primernim **pokrivalom**, klobučkom, kapo s šiltom ali ruto, zvezano prek glave in čela, čeprav tisti najbolj zagrizeni planinci še vedno nosijo visoke klobuke, prebodene z značkami in šopkom planik.

Zaščitimo se tudi z dobrimi sončnimi **očali**, takimi, ki ne drsijo z nosa vsakič, ko se ozremo k tlom, da bi videli, kje hodimo. Na poti v neznanu je dobro vzeti s seboj še **kompas** in **zemljevid**, v vsakem primeru pa malo več kot dovolj pijače. Pa dobro voljo.

V ŠOLO GREMO RADI

Beti Metlika za nasmejane otroke

Veliki in mali, nekateri malo manj radi. Eni že v prvi razred, drugi šele v sedmega, eni v vrtec, nekateri od doma, v daljne kraje po novo znanje. Tako različni smo si, vsi pa si želimo novo garderobo za nov in dober začetek.

Za majhne so poskrbeli naši proizvajalci konfekcije, na prve šolske dni so mislili že spomladi in na Sejmu mode predstavili novosti za jesen. Tržišče so napolnili s športnimi in takimi »bolj lepimi« oblačili, živimi barvami, prijaznimi materiali in udobnimi kroji za mladež. Med proizvajalci otroške konfekcije prednjači Beti Metlika, Jutranjka iz Sevnice, pa Mini Club, Blagomix, Ogiva in še nekateri.

Velikim je prepuščena svobodna izbira, saj lahko sami odločajo o svojih namerah. Smernice za prihajajočo jesen in zimo so veliki modni centri naravnali na različna izhodišča. Deklice imajo odprtih več možnosti izbire, oziroma jih prej opazijo in izrabijo v primerjavi s svojimi vrstniki.

Letos zelo modne jakne na meji med športno srajco in suknjičem, z veliko žepi, epoletami, manšeti in ovrtnikom se nosijo prek majic in tankih puloverjev. Nekatere se zapenjajo z zadrgo, druge preprosto z gumbi kot safari srajce. Dekliške jakne so čistih linij in sledijo obliki telesa.

Veliko je pletenin, udobnih in lepih kosov oblačil, primernih za (skoraj) vsako priložnost. Nosijo se predvsem na golo kožo in tako nadomeščajo majice in srajce. Pletenine se prilagajajo telesu in ga na ta način poudarjajo. Udobno in prijetno počutje je postalo prva modna zapoved.

V šolo po nove petke...

Mali manekeni na sejmski modni pisti

Udobno v kombinaciji pletenine in tweeda

Moda za velike učence

LEŠE V ČASU RUDARSTVA

Leše so odmaknjena vasica, ki kdaj pa kdaj postane zanimiva, ker v vasi živijo ljudje, ki jim je veliko do tega, da bi na Lešah bilo lepo in bi bil kraj zanimiv tudi za druge.

Kulturno društvo Leše pa si je že lani zadalo nalogo, da bo za letošnji krajevni praznik pripravilo razstavo Leše v času rudarstva.

V prejšnjem stoletju in na začetku tega stoletja je bil namreč na Lešah mogočen rudnik in prav zaradi rudnika so se Leše sploh začele razvijati. Rudnik je deloval le 119 let, a je bil v petdesetih letih devetnajstega stoletja največji rudnik na Slovenskem. 1847. leta so v vseh slovenskih rudnikih nakopali trikrat manj premoga kot na Lešah.

Sami začetki rudnika segajo v leto 1818, ko je dunajski magistratni uradnik Blaž Mayer slučajno odkril na Lešah ležišča premoga in o se premog leta 1820 začeli načrtno izkoriščati. In Leše so se začele iz tihega zaselka razvijati v močno delavsko središče. Začeli so graditi delavcem stanovanja, zgradili pa so tudi več hiš za rudarske potrebe, restavracijo, šolo... Zaradi nesreč pri delu so v času največjega razmaha grofje Henckel zgradili na Lešah tudi bolnico, stavba stoji še danes, le da so v njej stanovanja. Največ ton premoga so nakopali leta 1882, 70.000 ton; največ zaposlenih pa je bilo v rudniku leta 1879 in sicer 865. Rudnik so zaprli leta 1939.

Koliko fotografij, dokumentov in predmetov vezanih na čas delovanja rudnika, pa je še ohranjenih po domovih, so želeli ugotoviti člani Kulturnega društva Leše, ki so pripravljali razstavo. Največ truda pri zbiranju gradiva in pri postavitvi razstave so vložili Berta Pavlinec, Zvonko Topler, Beno Mandl in Hedvika Gorenšek.

Razstavo smo razdelili na pet delov:

- Fotografiska razstava fotografij in dokumentov:

Razstavljenih je bilo čez 20 fotografij, ki so se še ohranile skozi desetletja. Ob pomoči gospoda Šrota, najstarejšega rudarja - domačina, so veliko oseb tudi poimenovali in seveda kraj, čas in imena in priimke dokumentirali.

- Predmeti, ki so jih uporabljali rudarji pri delu:

Največ je bilo razstavljenih svetilk - karbidovk, veliko je bilo orodja, ki so ga leški knapi uporabljali pri delu: svedri, sekire, krampi, leški tregli, ki se je razlikoval od ostalih rudniških treglov. Razstavljena je bila tudi svečana obleka leškega knapa, kapa in sprehajalna palica, ogrodje postelje iz leške bolnice in pripomoček za mobilizacijo noge. Ker je bilo v času rudarstva na Lešah močno kulturno društvo in skupina tamburašev, so bili razstavljeni tudi še ohranjeni instrumenti, staro notno gradivo,... Seveda pa ni manjkala pravi leški premog, ki so ga posebej za razstavo šli iskat po leških

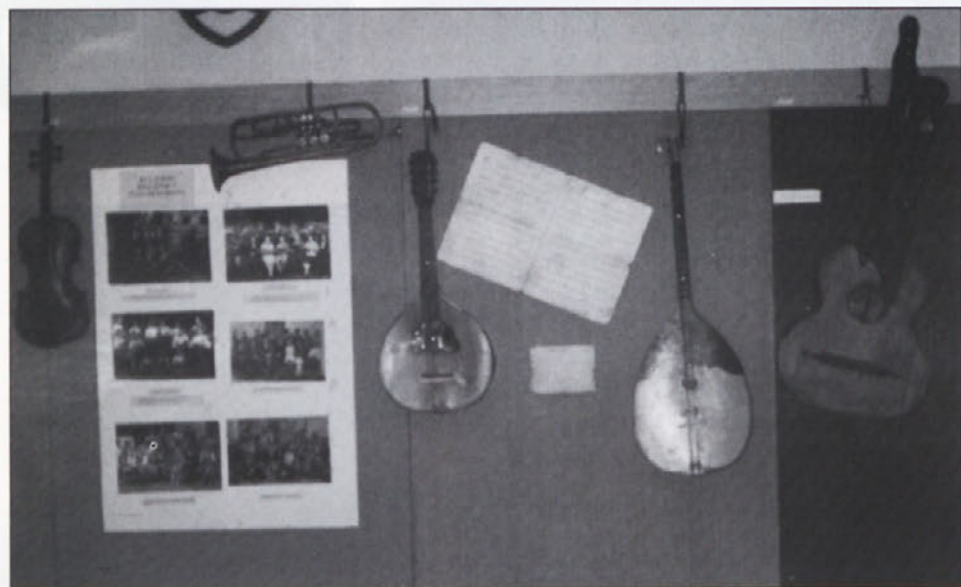
- Razstava umetniških slik domačina Bena Mandla

Razstavljena so bila olja, ki so ponazarjala naravne lepote Leš in tihožitja s starinami.

Ob tej priložnosti je domačin g. Adolf Peter izdelal tudi unikatne leški spominek: tregl z leškim »kolnom«.

Razstavo si je ogledalo veliko domačinov, prav tako pa tudi prebivalcev okoliških krajev. Vsi so bili enotnega mnenja, da bi bilo nujno na Lešah najti prostor za stalno spominsko razstavo, kajti gradiva je sedaj še dosti, bati pa se je, da se bo z leti porazgubilo. Mogoče bi pri tem lahko še najbolj pomagal ravenški muzej.

Hedvika Gorenšek

Zgodovina kraja je že zelo odmaknjena, saj je le še del kulturne dediščine ohranjen. Obnovljen vhod v rov Franciscus, na sredi poti Prevalje - Leše, »prozi valnica« - enonadstropna hiša s stolpičem in zvonom v središču vasi, kamor so morali rudarji vsakič, preden so šli v jamo - tu so jih klicali in tu so molili, stavba, ki kar kliče po obnovi, v parku pred šolo pa je reliefna skulptura, ki predstavlja rudarja na eni strani, na drugi strani pa rudarsko družino. Relief je delo akademskega kiparja, rojenega na Lešah, Andreja Grošlja. To so spomini na preteklost rudarskih Leš, ki jih lahko vidi mimoidoči.

globačah.

- Kuhinja rudarske družine:

Razstavili so pohištvo, ki je bilo sestavni del bivanja leškega rudarja. Na mizi so bile tudi tipične jedi, ki so jih gospodinje pripravljale za zajtrk, kosilo in večerjo.

- Iz restavratske delavnice gospoda Šobe:

Na Prevaljah živi in opravlja razna restavratska dela gospod Šoba. Kaj in kako lahko staro pohištvo ohranimo pred propadom in uničenjem, smo lahko videli na razstavi, kjer so bili razstavljeni restavrirani kosi pohištva: stara omara, kadune in kolovrat.

Pod goro stoji lepa kapelica

Skorajda ni popotnika, romarja ali planinca, ki se ne odloči za pohod na vse bolj obiskano Uršljo goro in se mu korak ne bi ustavil pod Kotnikovimi pečmi ob samotni kapelici.

Po nepreverjenih podatkih (ljudsko izročilo) so kapelico postavili, še preden so pričeli na vrhu naše prelepe gore zidati cerkev sv. Uršuli.

Ker je tudi kapelico pod goro hudo načel zob časa, so se vrli Korošci, v prvi vrsti Poldi KNEZ in Slavica JURIČ ter Kotnikovi, Kavnikovi..., odločili in kapelico temeljito obnovili. Pri obnovi ni pomagala država, pa tudi ne cerkvena oblast. Zgodila se je volja vernikov. Enkrat letno je pri kapelci tudi sveta maša.

Franjo Hovnik

Obnovljena kapelica pod Uršljo goro.

18 LET ČAKA NA SVOJO ZEMLJO

Maks Švajcer iz Mislinjske Dobrave pri Slovenj Gradcu že 18 let čaka, da mu vrnejo njegovo parcelo, na kateri so naredili cesto. Začelo se je leta 1976, ko so člani krajevne skupnosti Šmartno pri Slovenj Gradcu izdali odredbo, po kateri so na njegov travnik in njivo navozili pesek in ju spremenili v cesto, čeprav jim lastnik tega ni dovolil.

Maks Švajcer je vložil tožbo na Temelnjem sodišču v Slovenj Gradcu, ki pa mu njegove lastnine ni priznalo. Vložil je novo tožbo, tokrat na Vrhovno sodišče v Ljubljani. Le to je ugodilo njegovi zahtevi, da se izmeri lastništvo parcel na podlagi situacijskega načrta, kakršen je bil maja 1979. Vendar, kot pravi Maks Švajcer, geodetska uprava ne upošteva sodbe vrhovnega sodišča.

Jože Fras je direktor geodetske uprave v Slovenj Gradcu šele nekaj mesecev, zato o tem problemu ničesar ne ve. Vendar je mnenja, da "če je sodišče sprejelo tak sklep, mora biti vzpostavljeno prvotno stanje, potem cesta ne more tam čez."

Sekretar mestne občine Slovenj Gradec **Ivan Plevnik** pa pravi: "Cesta mora biti, saj občani pritiskajo na nas. Če bo sodišče odločilo, mora oškodovanec dobiti odškodnino. Mi bomo spoštovali sodbo sodišča."

Od odločbe Vrhovnega sodišča je minilo 18 let, vendar Maks Švajcer še ni dosegel izpolnitve svojih zahtev. "Občina Slovenj Gradec čaka, da vse zastare. To se bo zgodilo čez dve leti," pravi. Domačini bi se lahko še naprej vozili po stari cesti, meni.

Travnik in njiva na površini 6 arov in 32 m², ki ju ima na tej parceli, sta zdaj zanj neuporabna. Poleg tega, da pelje po njej 150 metrov dolga cesta, se pesek praši po travniku in njivi.

Od leta 1980 do danes Geodetska uprava v Slovenj Gradcu ni izdala nobene odločbe, da bi se ugotovilo lastništvo parcele. Celo obratno; odzvali so se z odmero, da bi se lastnina izbrisala, trdi Maks Švajcer.

V tem času pa celo občina Slovenj Gradec toži Maksa Švajcerja. Junija 1993 je namreč s kopačem zasul kanal za odtok hudourniških in meteoritnih voda. Občina ga toži, da si prilasča družbeno lastnino, Švajcer pa je prepričan, da je to njegovo premoženje.

Leta 1996 bi morala potekati obravnava, vendar se je predstavnik občine ni udeležil. Kasneje ni bilo nobene obravnave več. Maks Švajcer pa čaka na obravnavo, saj je prepričan, da bo na sodišču dokazal, da je lastnik sporne parcele. Ceste na tej parceli ne bo pustil, tudi če mu ponudijo odškodnino. Tudi zato ne, ker mora kljub temu, da so mu zemljo na silo vzeli, zanjo še vedno plačevati davek. Letos je prošnjo za pomoč in zahtevo za izmero parcele po katastru poslal tudi na razne politike in ustanove: predsedniku Milanu Kučanu, Vrhovnemu sodišču Slovenije, varuhu človekovih pravic Ivo Bizjaku, Slovenski ljudski stranki, Francu Zagožnu. Od njih še ni prejel nobenega odgovora.

(ss)

Naš pogovor s Francem Laznikom, upokojemcem

Krivice so in bodo bolele...

Po zadnjih podatkih je pri nas že 466 tisoč rednih, invalidskih, družinskih, kmečkih upokojemcev. Med njimi je tudi 751 "zaslužnih" upokojemcev s posebnimi pokojninami, kjer ni bila pomembna delovna doba niti starost, ampak so le ti imeli "velike zasluge."

Naj k temu dodam, da imamo v vrstah upokojemcev tudi 52 bivših poslancev, ki se menda niso bili več sposobni najti ustrezne zaposlitve. Nobena tajnost tudi ni, da se bodo tem novodobnim poslanskim upokojemcem pridružili še novi.

Sicer pa ni skrivnost, da mnogi upokojemci (nekaj bi jih lahko našli), potem ko postanejo upokojemci, delajo še naprej; razumljivo, da vsaj nekateri bolj na črno ali v okviru družinskega podjetja.

Zdaj pa se ozrimo na tisti naš vsakdanjik. Med tiste ljudi, upokojemce, ki prejemajo (če smemo tako zapisati) navadne pokojnine.

Primer, ki ga bomo predstavili, še zdaleč ni osamljen. Takšnih je pri nas na deset tisoče.

Pogovarjali smo se s **Francem Laznikom** iz Slovenj Gradca. O svojih peripetijah v zvezi z uveljavljanjem svoje zaslužene pokojnine je povedal, da je bil zaposlen pri Socialnem zavarovanju Ravne, podružnici v Slovenj Gradcu. Bil je terenec (kontrolor bolnikov) in je hudo zbolel. Potrebna je bila operacija, ki sta jo opravila prim. dr. Plešivnik in dr. Cegnar.

Po dolgotrajnem zdravljenju je Franc ponovno prišel v službo. Na svoje veliko presenečenje je dobil delo kot vratar v Tovarni ivernih plošč v Slovenj Gradcu. Tu pa je že ob prvi plači dobil še drug udarec - plača je bila znatno nižja. Kljub temu je vztrajal polnih sedem let. A zdravstveno stanje se mu je vse bolj slabšalo in moral se je upokojiti.

Ob postopku v zvezi z priznanjem invalidske upokojitve se je zanj začela prava kalvarija. Najprej mu je invalidska komisija sicer izdala odločbo o 100% invalidnosti, ker je imel hud srčni infarkt. Danes pravi, da še sam ne razume, kako je naposled prejel drugo odločbo o 70 odstotni invalidnosti. Nekako je tudi ugotovil, da je šef ZPIZ na Ravnah držal njegovo zdravniško dokumentacijo v svojem predalu od 18. decembra 1975 do 6. junija 1976.

Naposled je bil njegov primer o invalidnosti rešen. Danes prejema vsega 40.474,00 tolarjev invalidske pokojnine in 6.589,00 tolarjev varstvenega dodatka. Resnica je, da še zdaleč ni edini s tako mizerno pokojnino. Nekateri prejemajo še manj, medtem ko je v vrstah med upokojemci mnogo takšnih, ki prejemajo tudi več kot 200.000,00 tolarjev pokojnine.

Franjo Hovnik

Franc Laznik: »Krivice bolijo...«

PIŽAMARJI

Bor Zupančič

BABICE

Tokrat smo se spomnili na babice. Pa ne na bice, ki jih vidiš, kako s srečnim smehljajem "varučjejo" svoje vnuke in jim pripovedujejo pravljice za lahko noč; oglasili smo se pri BABICI, ki je - v tistih njenih časih - vzela pot pod noge, ko je prišel kdo ponjo in se s svojo torbo odpravila, kamor je bilo treba k bodoči mami, ko je prišel njen čas.

Pogovarjali smo se z babico, gospo PEPCO GABER z Lamprech v Črni na Koroškem, ki je hodila na teren, ko so ženske še rodile doma, pozneje pa delala tudi v bolnici v Črni. V njenih rokah je varno prijkalo na svet kar lepo število malih Črnanek in Črnančkov, Korošic in Korošcev.

Takole nam je pripovedovala:

Ko je "prišla pošta", sem šla. Naj je bilo ponoči ali podnevi, pozimi ali poleti, petek ali svetek, spustila sem vse iz rok in odšla na pot. Tako so nas naučili v babiški šoli, tako smo ob koncu zaprilegle in tako je bilo.

Za ta poklic so me kar drugi določili. Mama mi je umrla, ko mi je bilo deset let, pri štirinajstih sem izgubila očeta, po tem pa so nekaj let drugi odločali o mojem življenju. V letih pred 2. svetovno vojno so sicer bile v Črni kar tri babice; starejša, Pečolarjeva ni bila več najbolj zdrava, druga je bila v Žerjavu, pa še v službo je hodila in še ena je bila. Porodov je bilo vedno več, teren z okolico Črne zelo obsežen, zato so menili, da bi morala biti še četrta, mlajša moč. Pa so določili mene.

Šla sem k takratnemu domačemu zdravniku, **dr. Ramšaku**, po nasvet o tej šoli. Bil je navdušen:

"Pametna ideja, zelo pametna," je ponavljal. Napisal mi je priporočilo, v katerem so bile opisane razmere in potrebe po babici v našem kraju. S tem sem šla v babiško šolo, ki je bila v porodnišnici in na ginekologiji v Ljubljani.

Na začetku mi je bilo zelo hudo. Če me ne bi bilo sram, bi ušla domov. Pri svojih dvaindvajsetih letih sem bila popolnoma nevedna, ničesar navajena, porod je bil zame nekaj povsem neznanega, skoraj skrivnostnega, o tem se nikoli ni govorilo. To je bil zame neznan svet. Počasi, zelo počasi sem se prijavljala in končno stvari sprejela. Še srečo sem imela. Med tednom sem bila sprejeta, v nedeljo pa sem poleg babice dežurala v porodni sobi, kjer je ena porodnica čakala na porod. Dvanajstič je rodila in težko je dihala. Takrat so čistili to sobo, pa smo nesle v drug prostor neko omaro, med tem časom pa je ona rodila. Zraven je bil asistent in vse je bilo normalno, brez komplikacij. Nekatere pa so takoj prišle h kakemu težkemu porodu, tako da so bile resnično pretresene. Ni čudno, da so tri dekleta čez noč izginila, od koder so prišla.

Leta 1939 sem končala babiško šolo, se vrnila in šla na teren, ko so me poklicali. Ko sem prvič šla pomagat k porodu, sem vso pot molila, četudi nisem bila verna. In sem razmišljala: "Tako, zdaj sem pa sama, prepuščena sama sebi. Nikogar ni, ki bi mi stal ob strani. Sama sem odgovorna za mater in otroka." Spomnila sem se vseh porodov s komplikacijami... Kaj, če se mi to, kaj če se mi ono naredi... Kaj bom?

Pa je bil povsem naraven porod, vse tako, kot je treba. Proti večeru sem še enkrat "letela" pogledat, ker me je skrbelo, če je vse zdravo. Pa me je prestrašila mama porodnice: "Veš kaj, pob ti je skoraj izkpravel!"

Popadel me je strah! Pogledam otroka, pa je iz

popka prišlo nekaj kapljic. Nasmejala se je, ker me je nalašč hotela prestrašiti. Pa se ji je res posrečilo. To je bilo na Igrčevem, nedaleč od mojega doma.

Povsod smo hodile peš. Takoj ko je kdo "priletel" pome, sem šla. Ščasoma sem si kupila kolo in sem se večkrat vsaj del poti lahko peljala. Takrat smo se vozili po slabih makadamskih cestah, izpranih od neviht, urejenih le za konjsko vprego. Kolo sem pustila v kakšnem grmovju ob cesti in šla peš v hrib. Pozneje je začel v Koprivno enkrat na dan voziti avtobus, ki je precej skrajšal moje poti.

Dolžnost babice ni bila le pomoč pri porodu, ampak skrb za porodnico in otroka še devet dni po njem. Zato sem pot na porod združila še z obiski pri porodnicah. Kadar sem morala v Koprivno, sem se ob sedmih odpeljala z avtobusom iz Črne in prišla nemalokrat domov okrog desete ure zvečer. Šla sem gor na Jeklna, pa na Jelena, Zdovca, pa na Potočnjo, pa dol do Edovega mlina, gor čez Jankovec na Bistvo, pa domov. Povsod so bile speljane poti ali vsaj kozje steze. Zdaj je vse zaraslo, ker se vozijo po cestah.

Dostikrat sem šla na Javorje, pa čez na Jazbino skozi Žerjav, pa v Črno. En obisk sem imela na enem vrhu, na drugem drugega. Hoja je bila res huda in naporna. Hodila sem pozimi, v visokem snegu. Takrat so bile zime še prave zime s hudim mrazom in z mnogo snega, poletja pa vroča in nevihtna.

Nekoč mi je bilo dano, da sem ugotovila, da zmazati ne pomeni hudo smrt. Bila sem v Ludranskem vrhu in ne vem kod vse sem še hodila, prišla domov, pa me je prišel nekdo poklicat. Ura je bila okrog desete zvečer in odpravila sva se v noč. Rahla koprena je prekrivala celo nebo. Pridem k hiši okrog enajste, pol dvanajste ponoči, je pa ena izmed domačih žensk ravnokar imela po celi mizi razvaljano testo, vanj je naredila križ in začela mazati in zvijati štrukelj.

"No," sem rekla, "kaj pa ti pokonci sredi noči? Pa tak štrukelj!"

Je pa imela polno podstrešje partizanov. Zanje je kuhala in se celo noč ubadala z njimi. Proti jutru je tudi porod srečno minil. Zjutraj je pa bilo snega zunaj toliko, da sem komaj prišla do korita z vodo. Po takem naporu in neprepani noči sem se odpravila domov. Gazila sem visok sneg. Tako suh je bil, da za seboj nisem videla stopinj, kar sproti jih je zasipavalo. Jaz pa vsa ledena po nogah, s krila so mi visele ledene sveče. Spredaj je pred menoj s sanmi in konji vozil Permanšek, pa za njim tudi ni bilo gazi. Naenkrat pa sem postala vsa zaspana, ni me več zeblo, najraje bi samo malo legla v ta mehki sneg, malo počila... Pa sem res malo sedla. O, kako me je prijetno zazibalo, kar zibalo me je, zibalo...

A nekaj mi je le reklo, da moram vstati in iti naprej. In sem se res dvignila in gazila naprej proti domu. Od takrat vem, da zmazati ni hudo.

V Žerjavu sem nekoč ponoči odhajala od porodnice in padla, ko sem s praga hiše stopila nekam, pa mi je "zmanjkalo sveta", ker sem mislila, da se tam začenejo stopnice, pa jih ni bilo. Nekako sem se pobrala, vse me je bolelo. Nisem jokala, solze so mi same tekale po licih. Doma še povedala nisem.

Po tako dolgih poteh so me noge zelo bolele. Ko sem nekoč hodila po Koprivni, sem v Šmelcu dobesedno omagala, saj nisem mogla več nikamor. Pri Kebrovih sem počakala na večerni avtobus in se z njim odpeljala v Črno.

Babica Pepca Gaber z enim izmed mnogih

Še veliko je popotniških doživetij, a povejva še kaj O PORODIH

V našem kraju so ženske lahko šle roditi v bolnico ali so rodile doma. Vendar je bilo, vsaj pred vojno, gotovo več porodov doma. Takrat so veliko rodile tudi brez strokovne pomoči. V vsakem kraju je bila kakšna ženska, ki se je malo spoznala in je prišla pomagat k porodu. Počasi so se navajali, da so domov k porodu poklicali babico. Veste, da je bilo bolj fletno za porodnico, ko je rodila med svojimi domačimi. Ob sebi je imela moža in vse svoje, vse je bilo v pričakovanju novega družinskega člana. Kakšno veselje je bilo ponekod! Se je zgodilo, da sem še sama bila solzna od veselja, ki ga je prineslo v družino tako bitje.

A ni bilo povsod tako. Je bila tudi žalost. Nekoč sem bila pri porodu, pa sta se rodila dvojčka. Skoraj tako je izgledalo, kot da sem jaz "kriva", da sta dva otroka. O, kako me je oče grdo gledal in kako zmerjal me je!

Veliko je bilo revščine, ponekod že prej več otrok, pa je prijel še eden. Marsikje niti vedeli niso, da za novorojenčka in za porodnico ni vse dobro; še več, da morajo biti vse stvari sterilne. Veste, da so mi nekje za pod porodnico prinesli stare jopiče, ki so jih že zavrgli in jih pač ni škoda... To sem si takoj izborila, da mora biti posteljina oprana in čista. Kaj, če se mi ženska okuži? Ne, tega si nisem dovolila. Gladko sem odklonila. Res je bila revščina, a oprati in polikati se je pač moralo.

Za posteljino pa je bilo težko. Spomnim se poroda, kjer nisem imela kam položiti otroka. Pa mi je rekel oče, naj tja "v kufer" pogledam. Pa so bile stare cunje, ki jih tudi v tako revni družini niso mogli več uporabiti. Mož je vse zapisal, otroci so ležali drug ob drugem v posteljah brez rjuh, na njihovih oblekah je krpa držala krpo... Srce se mi je trgalo, ko sem gledala vse to.

Še pomnim, ko sem včasih postiljala postelje. Pa kakšne! V slamnjači je bilo bukovo listje, da sem včasih sam prah obračala. Četudi je bilo babicam prepovedano opravljati take reči, da ne bi okužila porodnice, sem tudi kako kozo v hlevu pomolzla, če je bilo treba. Pregrešila sem se zato, da ženska ne bi po porodu sama vstala in šla v hlev. So pač ostali bili "na šihu", pa si ni mogla drugače pomagati. Okužbe porodnice si nisem dovolila pripisati na svojo vest! Porodnica in otrok sta mi bila zaupana in vse sem storila, da sta ostala zdrava. Nekoč me je bilo tako strah! Mislim, da sem takrat dobila "živčni želodec"; še zdaj me dajejo bolečine, če mi gre kaj narobe.

Poklicali so me k porodu v Javorje. Bilo je pozimi in ležal je visok sneg. Dolgo smo čakali, bil je to počasen porod. Menila sem, da bo tu priraščena posteljica in pričakovala sem krvavitev. Zakoni so bili takrat nerodni. Po pravilu bi moral poklicati zdravnika ob skoraj vsakem malo daljšem porodu. Vendar, preden bi prišel v tak hrib, bi bil porod že mimo in tako smo rajši opravile same. V tem primeru, ko so se kazale komplikacije, pa se nisem mogla odločiti. Kaj bi, kaj bi?! Naj ga pokličem od operacijske mize, pa bo prišel gor, porod pa bo srečno mimo? Naj ga ne pokličem, pa bo kaj narobe in zadevi ne bom kos? Res je, da smo se učili, kako ločiti posteljico, vendar naj bi to naredile le v skrajnem primeru. Bila sem v obupni negotovosti, minute so bile dolge kot večnost...

Morala sem se odločiti - in poslala sem nekoga z listkom do zdravnika v Črno, naj pride, ker... Bil je dr. Ramšak in se je s svojim avtom nekako pripeljal do Fikserja, nato pa peš do domačije v Javorju.

Pa je prišel zdravnik. Kamen se mi je odvalil od srca. Opravil je poseg, vse se je umirilo, vse je bilo zdravo... Ko je takratni novorojenček praznoval Abrahamo, mi je prinesel vrtnico.

V Ludranskem vrhu je bilo. Porodnica je imela že pred porodom vročino. Kar cela družina je ležala, mislim, da so imeli gripo. Ugotovila sem, da ima priraščeno posteljico. Poklicala sem dr. Offnerja. Prišel je, žena je rodila, zdravim pa s posegom ločil posteljico. Vročina pa ni in ni popustila. Zato ji je dr. Offner sam vsak drugi dan hodil dajat injekcije, da bi preprečil sepso. To se je vleklo že čez deveti dan po porodu, ko sem običajno prenehala oskrbovati porodnico. Pa mi je zdravnik naročil, naj jo še hodim negovat. Kljub vsej skrbi je prišlo do sepse (nevarna zastrupitev krvi z mikrobi, ki zaidejo v krvni obtok). Vendar v tistem času nisem smela iti h kakemu drugemu porodu, da ne bi prenesla okužbe.

Dr. Offner je porodnici priporočal: "Šnops fejest trinken!" Napol nemško je govoril.

"Kaj pa vino?"

"Tudi lahko, malo, kakšnega pol litra dnevno".

Pa sem moža vprašala, če ji je dal žganje? (Skuhala ga je sama iz borovnic, ki jih je sama tudi nabrala.) Odgovoril je, da ji je dal pol štamprla črničevca, pa dodal drugo polovico vode! Tako je bil "ohrski". (Včasih se mi je zdelo prav, da so ženske rodile doma tudi zato, da je še kak grobijan videl, kako so trpele, da se mu je žena vsaj takrat smilila.)

V tistih časih so precej priporočali žganje ali konjak ob vnetjih, saj ni bilo penicilina in drugih zdravil, s katerimi danes uspešno zdravimo nevarna vnetja. Mislim, da to ne vpliva na slabše dojenje. Žganje je zbijalo vročino in preprečevalo vnetja. Tak človek niti ni pijan, nekako se je tisti alkohol kar zgubil, ne vem, kako.

Kurja juha je bila na začetku še nekako obvezna za

Vsi so veseli...

porodnico, dajala ji je moč. V bolnici pa so porodnicam dajali vse, tako da je počasi ta navada šla v pozabo. Ženske so vedele, da pomeni dojenje najbolj naravno hrano za otroka in vsaka se je potrudila, da je dojila, kolikor se je dalo dolgo. Nekatere pač niso mogle dojiti; če ni bilo mleka, ga pač ni bilo.

Na teren sem hodila dvajset let, od 1939. do 1959. leta. Ko sem takrat v Šmelcu omagala, sem si nekako izborila delovno mesto v bolnici. Povedano je bilo, da babice ni več in od takrat so ženske hodile rojevati v bolnico, organizirana je bila patronažna služba, ki je po porodu še na domu poskrbela za porodnico in otroka.

PLAČILO

Ko sem začela delati, smo bile plačane od poroda, vsak porod 125 dinarjev. Od tega sem za sobo v najemu plačala mesečno 100 dinarjev. V prvem letu sem bila pri osmih ali devetih porodih. Komaj sem se prebijala. Sem bila velikokrat lačna. Ker smo bile takrat kar štiri babice - k marsikateremu porodu še babice klicali niso - je bil zaslužek nizek.

Rojstvo otroka je eno najlepših doživetij v življenju vsakega človeka. Statistika pa kaže, da se mladi vse pozneje in vse redkeje odločajo za otroke. So današnji mladi ljudje "komod"? Ali pa imajo enake težave kot pred desetletji, ko ni bilo kam položiti otroka in ga s skromnim in nezanesljivim zaslužkom spraviti do kruha?

V Črni bodo letos v jeseni vpisali v 1. razred 17 (sedemnajst) prvošolčkov... "Ministri Gregorji pa nič!" bi rekel Levstik.

Tudi drugim ni bilo lahko. Pri rudniku so bile "redukcije", ko ni bilo dela in nekateri so imeli v celem mesecu le po štiri "šhte". Zato ni čudno, da je bila kakšna babica že stara in boleha, pol slepa, pa je še hodila k porodom, ker je pač od tega živela. Tako je še kje kaj dobila za pod zob. Pomanjkanje pa je bilo povsod.

V času vojne smo bile zavarovane in pozneje tudi. Leta 1959 sem prišla delat v zdravstveni dom, pomagala pa sem tudi v bolnici. Na teren so hodile mlajše. Šle so kopat novorojenčka in po potrebi negovat mater, ji svetovat, ko je prišla iz bolnice domov. Porodov doma skoraj ni bilo več.

Bolnica je imela takrat tri porodne postelje in dve sobi za porodnice. Če je bilo potrebno, smo porodnice dali še drugam. Novorojenčki so bili posebej. K nam so hodile roditi ženske iz Mežice, Prevalj, Raven, tudi iz Slovenj Gradca so prišle, pa "čez vrh" (iz šoštanjske strani) so hodile. Naša bolnica je slovela, pa čisto je bilo. Ženske so rade hodile k nam. Porodov je bilo različno, včasih so bile tudi rezervne postelje zasedene, drugič je bilo zatišje.

Lahko bi govorila tudi o svojem družinskem življenju, ki ga sploh nismo imeli. Ob vsej skrbi za druge otroke so bili moji samorastniki, ki so se kar kmalu morali znajti sami, se spraviti v šolo, si najti kaj za pojest, si kaj skuhati... Hči je nosila kite, pa je šla večkrat nepočesana v šolo, ker me tudi po dva dni ni bilo doma, sama se še ni mogla počesati... Velikokrat sem skuhalo, kar je bilo najhitreje, kakšne žgance, pa sem se jih najedla ali pa morala prej na pot. Tudi mož je večkrat prišel iz službe, pa si je moral sam kaj skuhati. Družinski prazniki so pri nas bili redki in še in še...

Velikokrat sem razmišljala, da bi morale ženske biti doma in moške toliko zaslužiti, da bi se lahko živelo. Pa več skromnosti bi se naučili, tako otroci in starši. Razvadili smo se, zdaj pa je spet hudo.

Ko so bolnico v Črni ukinili, sem bila upokojena. Zdaj imam veliko časa in večkrat takole pregledujem svoje življenje. Trdo je bilo. Vendar sem bila deležna tudi toliko sreče ob rojstvih otrok, da mi je to dajalo moč, da sem lahko sproti premagovala svoj vsakdan.

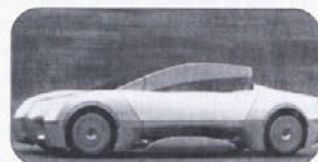
Zapisala Marta Repanšek

Piše: Aleksander Praper

AVTOMANIJA MITSUBISHI

Avtomanija je na Koroškem radiu na sporedu vsakih štirinajst dni med 9. in 10. uro.

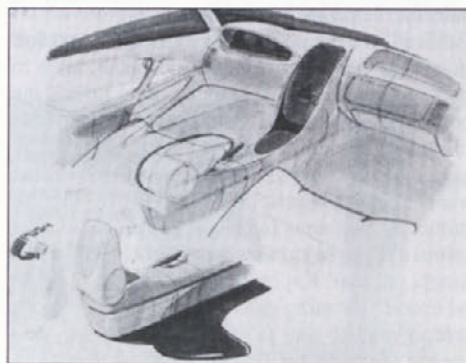
Pa smo prispeli do že obljubljenega **Mitsubishija**. Če ste mislili, da je to mlada znamka, si prispevek pazljivo preberite in ugotovili boste, da je še mnogo Evropejcev mlajših.

V začetku tega stoletja, natančneje pred 81 leti, je koncern težke industrije in ladjedelništva Mitsubishi izdelal avtomobil, imenovan model A. Pri Mitsubishiju so se pred tem ukvarjali tudi z uvozom in distribucijo ameriških in evropskih vozil, kar jim je umogočilo tudi dobro poznavanje trga. Prvemu japonskemu avtomobilu je že leto kasneje sledil prvi tovornjak. Od takrat je Mitsubishi na domačih tleh, kakor tudi v svetu, postavil mnogo temeljev na nadaljnji razvoj avtomobilov. 1928 so zgradili prvi zračni tunel na Japonskem, 1931 so predstavili prvi avtomobil s pogonom na dieselsko gorivo. Pomembno prelomnico pri razvoju avtobusov je pomenil 1950 leta predstavljen avtobus z zadaj nameščenim motorjem.

kombinacije rahlo zmernejše.

Mitsubishi **500**, predstavljen leta 1960, je bil razvit v zračnem tunelu, kar je prineslo izredno ugoden zračni koeficient upora 0,4. To je pomembno, ker je bil povsem serijski avtomobil srednjega razreda. Uporabili so ga tudi v dirkalne namene in z njim dosegli kar nekaj vidnih uspehov. Za dirke japonske formule-avto so 1971 razvili dvo literski motor, ki je dosegel kar 280 KM in je tisto leto tudi zmagal. Istočasno so za razvoj pričeli uporabljati računalnike in nove materiale, kot na primer titan. Mitsubishi galant je bil 1987 leta prvi avtomobil s štirikolesnim pogonom, štirikolesnim volanom, v kombinaciji z štirimi posamično obešenimi kolesi in ABS.

Dirkaških uspehov Mitsubishija se lahko spominjamo z rallyev, kjer je uspešno tekmoval **Galant**, njegove uspehe pa nadaljuje **Lancer**. Na enem najtežjih rallyev, večni preizkušnji človeka in narave, Pariz-Dakar že vrsto let svoje terenske sposobnosti

Oblikovalska skica notranjosti vozila

zemskem.

Sama po sebi Carisma niti ne bi bila tako zelo pomembna, če ne bi vanjo pred kratkim pričeli vzgrajevati motor z neposrednim vbrizgom (kar ni navadno, ko je govora o dieslih), ta motor deluje na bencin in je kot tak svetovna noviteta. Zaradi tehnologije neposrednega vbrizga v zgorevalni prostor so morali korenito spremeniti že znani 1,8 literski motor, na novo oblikovati glavo bata in motorju dodati visokotlačno črpalko, ki skozi šobo gorivo vbrizgava pod tlakom 50 barov.

Rezultat vseh teh sprememb je povsem nova tehnologija bencinskega motorja, ki se obrestuje pri porabi, katero so zmanjšali za 20%, in moči motorja, ki je kar 10% večja. Skupen seštevek vseh lastnosti novega motorja z neposrednim vbrizgom, ki so ga poimenovali GDI, je za Mitsubishi tako pomemben, da bodo kmalu predstavili še druge motorje z isto tehnologijo. Trdijo, da je ravno v tem prihodnost bencinskih motorjev.

Od leta 1988 je Mitsubishi Motors Corporation delniška družba.

Ustanovljeno je bilo še eno mešano podjetje med Mitsubishijem in Chryslerjem, imenovano **Diamond Star Motors**, ki je ime dobilo kar iz znaka Mitsubishija, torej v trikotno zvezdo postavljenih diamantov. Mitsubishi izdeluje paleta petnajstih modelov, od 3,3 metra dolge Minice, do skoraj pet metrov dolgega Debonaira.

Veliko pa obeta tudi lani prikazani prototip **HSR-VI** s super športnim podvozjem, vsemi mogočimi varnostnimi pripomočki. Prototip je zgrajen s trodelno ločeno potniško kabino in z zmožnostjo njenega dviganja in spuščanja. Kokpit brez pedalov in z možno elektroniko še ne sodi v to stoletje.

Legendarni Pajero

Kar se tiče osebnih avtomobilov, je model **PX-33** na Japonskem uvedel štirikolesni pogon v kombinaciji z dieselskim motorjem in kljub njegovi popularnosti med bogatejšimi sloji in celo člani cesarske družine je Mitsubishi cilj na bolj povprečen, množičen trg. Zanimivo je, da bi letnica izvora modela PX-33 1934, zato bi moralo biti začudenje in odobravanje Audiya Quattro TDI vsaj v strokovni javnosti na račun te očitno že kar stare

dokazuje **Pajero**, ki so ga pred kratkim prenovili in tako enemu najboljših jeepov vseh časov še za nekaj let podaljšali življenje.

Žalostno je, da pri nas Mitsubishiji še niso dovolj cenjeni, čeprav je njihova kvaliteta nesporna, kar dokazuje tudi podatek, da si jih je za partnerje izbral pri nas precej bolj znan Volvo. Iz tega sodelovanja sta nastala Mitsubishi **Carisma** in Volvo S in V 40, ki se proizvajata v isti tovarni na Nizo-

OBLIKOVANJE

Pri Japoncih in Korejcih, mislim seveda na avtomobile, se le redko govori o oblikovanju, vendar v tem primeru ni tako, ker so Carismo oblikovali v Evropi, natančneje v Nemčiji, blizu Frankfurtu, v Mitsubishijevem evropskem oblikovalskem centru. To ne pomeni, da so Carismo risali Nemci, saj je večina zaposlenih v tem oblikovalskem centru Japoncev, vključno z vodjo projekta Kyoshiem Hondo, Masaskiem Matsuharo in Eiichiem Ookumo, ki sta zarisala notranjo in zunanjo obliko.

Carisma je na trg prišla leta 1995. Projekt pod kodo DX so začeli izvajati leta 1990, najprej zgolj kot študijo razporeditve potniškega prostora, kajti Carisma ima za Mitsubishije netipično čokato in masivno obliko. Ker osnovo avtomobila uporabljajo enako kot Volvo S in V 40, so morali menjalnik namestiti na levo stran, kar je v nasprotju s prejšnjo razporeditvijo, tipično za Mitsubishi. Pomembna je bila močna lastna identiteta, ne zgolj japonski avto po evropskem okusu. Tudi podobnosti med Volvom in Carismo ni mogoče zaznati. Oblika je sicer zelo skladna, mislim le, da bi se ji prilegla nekoliko večja kolesa.

Sicer pa je najbolj pohvaljen zadnji del tega avtomobila, ki je zelo originalen, sploh so luči skoraj neopazno vklopijo v izrez prtljajnika. Opravili so raziskavo, ki je

Mitsubishi Carisma - avtomobil z izjemno gospodarnim pogonskim agregatom nove generacije

pokazala, da smatrajo Evropejci za enako pomembno obliko notranjosti in zunanosti, medtem ko Japonci dajo prednost zunanosti v razmerju 70:30. Ravno zato so se pri notranjosti zelo potrudili in mislim, da je to ena najlepše oblikovanih notranjosti, ki jo kazi le tipično japonski, preoglat volan. Zelo skladen je tudi prednji del, kjer se oblika zračnih rež v maski rahlo tepe z

obliko rež v odbijačih.

Omenim naj še uspešno izbrane barvne kombinacije in precej dobre materiale v notranjosti, kakor tudi bogato opremo in štiri air bage.

Tako, to bo dovolj o Mitsubishiju. V prihodnji številki bomo skušali razveseliti ljubitelje bavarskega veselja do vožnje s čimveč zanimivimi podatki.

RESTAVRACIJA IN GOSTILNA V CENTRU RADELJ

Mariborska 12, telefon: (0602 71-161)

Poleg znanih prigrizkov, malic, pizz, solat iz solatnega bifeja, sladice, tort (tudi po naročilu za rojstne dneve) smo pred kratkim RAZŠIRILI PONUDBO A'LA CARTE JEDI.

Tako boste na našem novem jedilnem listu zdaj našli ŠE VEČ testenin, ŠE VEČ predjedi, ŠE VEČ hišnih specialitet, ŠE VEČ sladice, Jedi za najmlajše, za seniorje... ŠE VEČ IN VEČ...

UŽIVAJTE OB DOBRI HRANI TUDI VI!

Trgovsko podjetje d.d.

Šolska ulica 2, 2380 Slovenj Gradec
Tel.: 0602 41 127, 41 426, Fax: 0602 43 756

**Vas vabi v svoje poslovalnice v
Mislinji, Šmartnem in Slovenj Gradcu**

NOVO NOVO

KNJIGARNA IN PAPIRNICA DZS - ZILA Slovenj Gradec, Glavni trg

- VSE ZA ŠOLO UGODNE CENE!
- zvezki, učbeniki
- pisala
- šolske torbe
- PISARNIŠKI MATERIAL
- telefonski aparati
- kalkulatorji
- leposlovje

MOŽNOST NAKUPA NA ODLOŽENO PLAČILO!

ZILA DANES - ZA VAŠ BOLJŠI JUTRI

Jesenska srečanja na Prevaljah

12. - 20. september 1998

Sobota, 12. 9.

- 17.30** - Promenadni koncert - Godba na pihala "Prevalje"
- 18.30** - OTVORITEV Jesenskih srečanj
- 19.00** - OTVORITEV razstave likovnih del umetnika NIKA IGNJATIČA
- 20.00** - Koncert orkestra Slovenske policije Ljubljana,
dirigent: MILIVOJ ŠURBEK

Nedelja, 13. 9.

Pohod družin na Uršljo goro, športne prireditve, ROLKANJE

Ponedeljek, 14. 9.

- 18.00** - VEČER Z UPOKOJENCI - Družbeni dom
- 18.00** - KLEKLANA ČIPKA NA KOROŠKEM - otvoritev razstave - soba KGZ

MEMORIAL Leona Juha - kegljanje od 14. 9. - 20. 9. 1998

Torek, 15. 9.

- 19.00** - Literarni večer - Matjaž PIKALO
- 15.00** - Odbojgarski turnir - (ženske) - telovadnica OŠ Franja Goloba

Sreda, 16. 9.

SEMANJI DAN "KULINARIKA" - Društvo kmetič Mežiške doline

Četrtek, 17. 9.

KROJAČKOV DAN - Osnovna šola Franja Goloba, VVZ Gonje, VVZ Zgornji kraj

Petek, 18. 9.

- 17.00** - Paralelna gasilska vaja - PGD Prevalje

Sobota, 19. 9.

- 20.00** - VEČER BAROČNE GLASBE - mednarodni koncertni trio Vladimirja HROVATA
- Farna cerkev
- 15.00** - Predvolilni boj politikov s Prevalj v košarki - parkirišče DD
- Šahovski turnir

Nedelja, 20. 9.

- 13.00** - Podkovanje, vožnja s kočijo - Konjerejsko društvo POLJANA

**Od 12. 9. do 19. 9. 1998 vozi tudi
"TURISTIČNI VLAK" na relaciji Prevalje - Ravne.**

Povej mi, kaj bereš in povem ti, kdo si

Tisočletje, ki se izteka dobesedno pred našimi očmi, smo v zadnjem desetletju ali dveh pripeljali do točke, ko lahko brez pomisleka potrdimo, da je svet postal globalna vas, človeštvo pa nikoli prej v zgodovini ni bilo bolj povezano kot je danes. Elektronski mediji so premestili geografske širjave in vsak trenutek smo v realnem času na tistem koncu sveta, kjer se dogajajo najbolj zanimive stvari. Nič več si ne moremo zatiskati oči pred stiskami ljudi na drugi polobli, češ, kaj pa imamo mi s tem. Trpljenje se s pomočjo televizijskega ekrana naseljuje v naših dnevnikih sobah in nas neusmiljeno sooča s krutimi resnicami.

Čeprav je **elektronski posrednik** (televizijo vedno bolj agresivno izpodriva računalniški svetovni splet) uročil sodobnega človeka do te mere, da mu brez oklevanja in brezprizivno verjame, saj je povsem zanemaril dejstvo, da je medij nadvse prikladen za vse vrste prefinjenih ideoloških manipulacij, je glavno sredstvo za serviranje svežih informacij, dopolnjenih z lucidnimi komentarji, še vedno dnevno časopisje in specializirani tisk s tedensko naklado.

Majhno okolje, kakršno je slovensko, ni nikoli uspevalo prebaviti večjega števila **dnevnik** časopisov in revijalne periodike splošnega tipa. Še pred desetletjem smo se potrpežljivo prebijali z enosmerno ponudbo ideološko zabetonirane resnice in večje izbire menda nismo potrebovali, a zadevščina ni nič drugačna v spremenjenih pogojih enakopravnega demokratičnega sobivanja različnih političnih opcij, ko naj bi vsak izmed novo ustanovljenih dnevnikov zadovoljeval specifičen krog bralcev. V to so nas prepričale dramatične težave, v katerih sta se v zelo kratkem času svojega obstoja znašla oba izrazito politično profilirana časopisa, ki naj bi oznanjevala permanentno pomladno vzdušje v Sloveniji: Slovenec in Republika. Menda poučen z

izkušnjami predhodnikov in jurišniško predrznostjo, ki diči pripadajočo mu politično opcijo, je prav klavirno v rekordnem času propadel tudi Jutranjik, operetni projekt največjega med samozvanimi medijskimi ekvilibristi Danila Slivnika.

Prvi hip bi kdo pomislil, da Slovenci pač nismo politično polariziran narod, vendar nas ekscesne situacije tega tipa iz dneva v dan prepričujejo nasprotno. Dovolj simptomatično nam paranoidno razgrete strasti kažejo pisma bralcev v obstoječih časnikih, s katerimi si neumorno daje duška osupljiva množica prenapetežev. Namesto da bi v smislu zrele demokracije vsakdo pač prebiral časopis, ki prinaša novinarsko korektno, spretno napisane in posamezniku bolj ali manj vsečne komentarje, se naravnost bizarno število zaved(e)nih državljanov iz dneva v dan zapleta v neskončne in spolzke polemike v rubrikah nekakšnih demokratičnih poštih predalov.

A medtem ko je za čudaške dopisovalce katarzično sproščanje energije ob disputih, ki večinoma zadevajo zgolj oslovo senco, morda vendarle dobrodošla terapija, je manj na-ravna neznanska strast tistih, ki jih pozorno in z nekakšno voyersko naslado prebirajo ter morda še pokomentirajo ob kriglicah piva v najbližjem zakotnem bifeju. Zato ne čudi, da je med najbolj priljubljenimi oddajami na nacionalni televiziji porumenelo tračerski TV Tednik, ki ga vodi osladno vase zaverovani in razumevajoče pokroviteljski Darko Marin. Čenče gredo v promet povsod po svetu kot nobena druga stvar, a Slovenci gojimo zalezovanje pikantnih podrobnosti iz življenja bližnjega in daljnega soseda kot nacionalni šport, s katerim bi bili na kakšni specialni olimpiadi brez dvoma v igri za najvišja mesta. Nenehno gnevno obrekovanje na dragocenih straneh tiskanega medija, od katerega pričakujemo v prvi vrsti informacijo o

dnevnom dogajanju, dokazuje osnovno pomanjkanje politične kulture, zaplotniško netoleranco do mišljenja drugih ter silno samovšečnost, ki jo Slovenci navadno z živo besedo le s težavo spravimo z jezika, zato pa toliko bolj vešče in napadalno v obliki pisem. Brez dvoma so odlično gradivo za preučevalce psihološkega profila nacije na sončni strani Alp, a inteligentni rasti skupnosti, ki naj bi upirala pogled v uravnoteženo prihodnost, brez dvoma prispevajo več škodljivih klic kot zdravih pogankov.

Ali ste kdaj pokukali med pisma bralcev v evropskih dnevnikih? Neprimerno bolj strpna so, prevladujoče mnenja in dobronamerni komentarji. Napadalnega sloga, ki krasi naše srboriteže, tamkaj ne boste našli.

Za razliko od prebivalcev nekaterih drugih slovenskih regij smo Korošci kar predolgo čakali svoj časopis, ali kakor je na nivoju lokalnih skupnosti običajno, tednik. Medtem ko **Koroški radio** krajino bolj ali manj uspešno povezuje že desetletja, so manjko tiskanega medija z aktualnimi novicami iz družabnega življenja treh dolin skušala zapolnjevati ambicioznejša tovarniška glasila, v prvi vrsti seveda ravenski **Fužinar**, ki pa je le zaokrožil vseprisotno in odločilno vlogo Železarne za življenje ljudi v Mežiški dolini. Pred davnimi leti, morda v začetku šestdesetih, so bili bolj sproščenega poizkusa z občasnikom **Mislinjska dolina** deležni Slovenjgradčani in okoličani, a je prav na hitro mrknil.

Šele vetrič sprememb, ki je na pragu devetdesetih zapihal tudi okoli zakotnih koroških vogalov, je izcimil jasno vizijo tednika, ki naj bi povezal Korošce v homogeno celoto in jih podprl v prizadevanju za prepoznavno identiteto. Načrti so bili smeli, obetavno je zazvenelo tudi ime. List, ki ga pravkar držite v rokah, je vsaj v začetku temeljito prepihal zatohlo rutino provincialnega vsakdanjaka ljudi med Peco in

Piše: Marko Košan

Pohorjem, povedal brez dlake na jeziku marsikatero pikro, izbrskal prenekatero "šlamparijo" ter se nazadnje - ujel v lastno past. Senzacionalistična avra, ki si jo je pogumno nadel, je sčasoma kot vsaka stvar, ki je napihnjena do skrajnosti, zvodenela; družabni kroniki, konceptualnemu adutu časopisa, je pričelo zmanjkovati lucidne soli; vsebina se je v veliki meri povsem nereflektirano približala formuli obrekljivega tabloida nižje vrste tipa mariborski Kaj. **Prepih** ni uspel na točki, ki je bila njegovo izhodišče: Korošcem ponuditi časopis, ki bo poleg informacij prinašal tudi iskribo, regijsko zaokroženo čtivo, s katerim se bodo lahko poistovetili.

Z novim zaletom in prepoznavno politično orientacijo v desno so si formulo na svoje vatle skušali ukrojit ljudje okrog mlajšega in konkurenčnega **Koroškega tednika**. Zaenkrat še živi in Bog mu daj zdravja - in, če bo le šlo, tudi dobrih člankov. Navsezadnje je na Koroškem kljub neuspešnim poskusom, da bi se oba časopisa združila, prostora za oba. Pri Koroškem tedniku bi morale videti svoj interes vse občine v regiji in tamkaj pomagati zaposliti vsaj dva profesionalna novinarja, saj je le tako mogoče zagotoviti kvaliteto žurnalističnega pisanja.

Prepih je postal mesečnik. S tem si je odprl prostor za priobčevanje resnejših analitičnih člankov, uvedbo stalnih avtorskih rubrik in kolumen, prav nobene škode pa bi ne bilo, ko bi na račun "humorno" navdahnjene sredice razširil strani, namenjene kulturi. Seveda pa tudi kotiček za pisma bralcev ne bi smel umanjati - v obeh edicijah. Saj smo Korošci navsezadnje tudi Slovenci.

30 let KARATE KLUBA RAVNE 30 let slovenskega karateja

Slavnostna karate prireditev bo v nedeljo, 20. septembra, na stadionu Ravne in v športni dvorani OŠ Prežihovega Voranca.

Urnik in program:

10.00 - 13.00 - javni trening otrok in mojstrov karateja

15.00 - 18.00 - demonstracijski karate turnir z izbranimi tekmovalci domačega kluba, slovenskih klubov in gostov iz tujine (predstavitev tekmovalčnih disciplin v tradicionalnem karateju)

19.00 - 22.00 - glasbeni koncert

z OLIVER DRAGOJEVIČEM, skupino DELFINI in KORA BANDOM.

Vstopnice za večerni del so že v predprodaji po 1.200 SIT. Prodajajo jih pooblaščen člani karate kluba Ravne, Študentski servis Maribor - podružnica Ravne, Turistična agencija ALEX na avtobusni postaji Ravne in na naslovu kluba.

PRIREDITEV BO V VSAKEM VREMENU.

Koroška cesta 2
2360 RADLJE OB DRAVI
Telefon: 0602 71 098
Telefax: 0602 71 098
Studio: 0602 73 557

89.5 Hz
NOVI VAL

VAL RADIA RADLJE

Dravograjčani štartali okrepljeni v novo prvenstveno sezono

POSTATI STABILEN DRUGOLIGAŠ

Dravograjška članska nogometna ekipa je v sezoni 1996/97 osvojila odlično 3. mesto v drugoligaški konkurenci, za ekipama SET Vevče in Drava iz Ptuja. Že v naslednjem tekmovalnem obdobju, ko je ekipo znova prevzel domači trener Marjan Pušnik in imel na voljo precej spremenjeni sestav nogometašev, v katerem je igralo veliko mladih igralcev, so Dravograjčani doživljali težke trenutke in bili boj za obstanek med drugoligaši.

Toda pokazalo se je, da je bila usmeritev vodstva dravograjškega nogometnega kolektiva, da se nasloni na lastne kadre, pravilna. Člani so se uspeli obdržati med drugoligaši, za nameček pa je uspel velik met še mladinski in kadetski ekipi, ki sta se uvrstili v elitno prvo slovensko ligo. To je bil dokaz, da se v z mladimi zares dobro dela in da ni strahu za prihodnost nogometa v Dravogradu. Predvsem gre pohvala trenerjema mladincev Darku Žižku in kadetov Janku Lorberju, ki sta s svojimi sodelavci neutrudno sestavljala kockice v mozaik uspehov v preteklem prvenstvu. Tudi ostale selekcije znane dravograjške nogometne šole, ki jo vodi direktor šole in trener članske ekipe Marjan Pušnik, niso mirovale. Udeleževale so se različnih turnirjev doma in v tujini in dosegale izvrstne rezultate.

Dravograjčani so v novo prvenstvo 2. lige letos štartali solidno pripravljeni in z znatno večjimi ambicijami kot v minuli sezoni. Cilj kluba je uvrstitev v zlato sredino in predvsem postati stabilna drugoligaška ekipa, ob morebitnem ugodnem razpletu pa ni nemogoča tudi uvrstitev prav pod vrh prvenstvene lestvice. Ekipo so res zapustili trije standardni nogometaši, kot dolgoletni steber obrambe in kapetan moštva Zoran Gluhovič, ki igra v avstrijskem Wolfsbergu, ter Boštjan Prednik (Pohorje Ruše) in Marko Smolar (MNK Fužinar), toda v klub so prišle pomembne okrepitve: Aleš Majcenovič in

Iztok Pipenbaher (iz Železničarja Maribor), Matej Šnofl (Maribor Teatanic) in Robert Karšovec (Aluminij). Iz mladinskega pogona so člansko vrsto okrepili še: Goran Sentič, Dejan Plaznik, Damjan Lepej, Dejan Fornezz, Gregor Štelcer in Robert Koren, ki je še mladinec in bo le občasno nastopal tudi med člani.

Predvsem je pomembno, da bo imel domači strateg za razliko od preteklega prvenstva precej daljšo rezervno klop. Da pa nekateri mladi igralci, ki so se znašli v članski ekipi, ne bi gregli klopi, so se v upravi kluba dogovorili, in nekatere igralce posodili na dvojno registracijo v Radlje, v Črno in na Ravne. S pridobljenimi izkušnjami v nižjih ligah si bodo lahko kasneje priborili mesto v članski vrsti. Tako so Dravograjčani poskrbeli tudi za sosednje klube, od koder prihaja tudi veliko mladih fantov v Nogometno šolo Dravograd. Pomembno je, da je tudi sodelovanje s temi klubi dobro.

Z okrepitvami so v Dravogradu zadovoljni in so v prvenstvo, ki se je pričelo 15. avgusta, štartali z določeno mero optimizma. Toda na prvi prvenstveni tekmi doma z Rudarjem iz Trbovelj se fantje trenerja Pušnika kljub minimalni srečni zmagi v zadnji minuti srečanja z 1:0 niso preveč izkazali z igro.

Tudi čez teden dni, ko so Dravograjčani gostovali pri ekipi Esotech Šmartno, je še vedno šepala realizacija, zato so Korošci kljub veliki premoči in z veliko lepih priložnosti uspeli le enkrat zadeti nasprotnikovo mrežo in iztržili le eno točko. Rezultat 5:0 na zadnji tekmi proti Šentjurju pa napoveduje dobre čase.

Trener Pušnik opozarja na realnost in strpnost. Ko se bodo njegovi varovanci doobra uigrali, ko bodo na vsaki tekmi zaigrali sproščeno, borbeno in si zares želeli uspeha, potem tudi lahko pričakujemo dobre rezultate in željeno visoko mesto na lestvici.

Ivo Mlakar

Interreg Damen Tour 98

- ponovno odlično za organizatorje!

V dneh od 19. do 23. avgusta je na Štajerskem in Koroškem v Avstriji ter na območju Koroške v Sloveniji potekala druga mednarodna ženska dirka treh dežel Interreg Damen Tour 98, ki sta jo tako kot lani organizirala kolesarska kluba iz Radelj in Deutschlandsberga. Dirko, ki je bila letos za eno etapo daljša in je potekala na okoli 470 km dolgi trasi, je po pričakovanjih dobila vodilna v svetovnem pokalu **Hanka Kupfernagel** iz Nemčije, s skupnim časom 12:53:33, drugo mesto je s 13 sekundnim zaostankom pripadlo Ukrajinki **Svitlani Hihilyovi**, ki vozi za češko ekipo, tretje mesto pa je z zaostankom 45 sekund zasedla Finka, ki vozi za nemško ekipo **Sari Saarelainen**.

Tretjo, za nas še posebej zanimivo 114 km dolgo etapo, ki je v petek, 20.8., potekala na trasi od Eibiswalda prek mejnega prehoda Radelj v Dravsko dolino, od koder so se najboljše kolesarke sveta podale na 75 km dolgo pot po Koroški pokrajini s ciljem v Radljah, pa je s časom 3:04:59 dobila Nemka **Sandra Missbach**, pred rojakinjo **Hanke Kupfernagel** ter **Violo Muller - Paulitz**. S tretjo etapo je vodstvo potrdila Hanka Kupfernagel, ki je s taktično dobro vožnjo prednost še povečala ter zabeležila skupen uspeh.

Največji uspeh, ne po športni, ampak po organizacijski plati, pa so dosegli vsekakor organizatorji na slovenski strani, saj je dirka potekala brez napak, za kar gre zahvala predvsem Kolesarskemu klubu Radlje in policiji, ki sta izvajala ukrepe.

Ob koncu je vsekakor potrebno poudariti, da je dirka zelo pomembna za ta del Zgornjedravske doline in Koroške pokrajine, saj je to ena redkih športnih prireditev, ki se odvijajo na segmentu mednarodnega sodelovanja s podporo Evropske unije. Žal pa slovenska stran vsaj zaenkrat organizatorju, Kolesarskemu klubu in občini Radlje še ni izkazala podpore, s katero bi si Kolesarski klub zagotovil prepotrebna sredstva iz Interregovih programov.

TOMAŽ KARAT

Razglasitev rezultatov

JOŽE-SILVA KREUH

boštišče
EDLYAJS

BREG 13 - MEŽICA, TEL.: 0602 31 182

Korošci se ponášamo z vrhunskima triatloncema

MITJA MORI DRUGI OB GARDSKEM JEZERU

Korošci tačas premoremo dva vrhunska tekmovalca v triatlonu. Dva tekmovalca, ki sodita med najboljše v Sloveniji, v športni panogi, ki jo mnogi imenujejo kar "šport jeklenih mož in žena." To sta Prevaljčana **Mitja Mori** in **Erih Pečnik**, oba člana ljubljanskega kluba Energija. Mori je letos v imenitni formi, kot še nikoli doslej v preteklih letih. Je poleg Ljubljčančana Damjana Žepiča in Eriha Pečnika, dolgoletnega tekmovalca v smučarskih skokih in državnega prvaka v nordijski kombinaciji, ki je tudi letošnji državni prvak v šprint triatlonu, tudi najboljši triatlonec v naši državi.

Mitja Mori

Izjemno odmeven je bil njegov nastop 16. avgusta, na letošnjem študentskem svetovnem prvenstvu v olimpijskem triatlonu v Kielu v Nemčiji. Med 90 tekmovalci in 60 tekmovalkami iz 23 držav, ki so morali preplavati 1500 m, prekolesariti 40 km in preteči 10 km, se je od petih slovenskih triatloncev najbolje uvrstil prav Mitja, ki je osvojil 14. mesto. Erih Pečnik je bil 35., ostali naši pa bistveno slabši.

Med uspešne nastope je šteti tudi odprto prvenstvo Italije v kraju Bardolino ob Gardskem jezeru. Med kar 700 tekmovalci je v olimpijskem triatlonu odlično nastopila trojica reprezentantov iz Slovenije, Mitja Mori je osvojil izvrstno 5. mesto, Ljubljčan Grega Hočvar je bil 9., Erih Pečnik pa 12.

Kar precej je veljala njuna nepričakovano visoka uvrstitev na šprint triatlonu v Pulju, kjer je okoli 100 tekmovalcev moralo preplavati 750 m, prekolesariti 20 km in preteči 5 km dolgo progo. Erih Pečnik je namreč zmagal, Mitja Mori pa je bil drugi.

Zadnji velik uspeh pred nastopom na državnem prvenstvu v kratkem triatlonu, ki bo 12. septembra v Murski Soboti, je Mitja Mori dosegel v soboto, 22. avgusta. Skupaj z Ljubljčanom Gregorjem Hočvarjem je sodeloval na mednarodnem triatlonu v **Pechieri ob Gardskem jezeru v Italiji**. Med 300 tekmovalci je mladi Prevaljčan preizkušnjo 1500 m plavanja, 40 km kolesarjenja in 10 km teka nadvse hitro opravil in le za slabi dve minuti zaostal za zmagovalcem, 29 letnim domačinom Gianpietrom De Faverijem, ki je na letošnjem evropskem prvenstvu osvojil 22. mesto. Po prihodu na Koroško nam je Mitja o tej, zanj eni najuspešnejših letošnjih "dirk" povedal:

"Faveri je imel lepo prednost minuto in pol že na plavanju, ki jo naša skupina, v kateri je bil tudi Hočvar, kasneje ni mogla izničiti niti na kolesu niti v teku. V teku sem bil sicer najhitrejši od naše skupine, vendar je bil zmagovalac le premočan in s prednostjo, ki si jo je pridobil, tudi zmagal. Tokrat sem tekel izvrstno, bil je to moj najboljši tek v sezoni. Tudi z drugim mestom sem izredno zadovoljen. Zdaj se bom pripravljajal za državno prvenstvo, kjer bo znova odločilen tek po ravnini, kajti klancev v Prekmurju pač ni," je povedal koroški triatlonec, ki je po odlično organiziranem triatlonu prispel na Prevalje bogatejši za 800 nemških mark.

Ivo Mlakar

Glosirana črna kronika

Amadeus, nakar še note

Je že tako, da si ljudje v življenju želimo postati marsikaj. Tokratno črno kroniko lahko v tem slogu pričnem z dogodkom, ki priča, kako usodno je lahko, če se lotimo nečesa, kar ne obvladamo, čeprav pri tem morda uresničujemo kakšno željo iz mladosti.

Kaskader

Kot kaže, je takšno željo iz mladosti morda želel uresničiti tudi voznik motornega kolesa B.P. iz občine Ravne na Koroškem. Najbrž je želel nekoč postati kaskader. Kaskaderstvo pa je ponavadi na filmu še kar uresničljivo, v običajnem življenju pa ni priporočljivo. Tako je B.P. 31. 7. 98 okoli 16.50 vozil motorno kolo skozi Ravne na Koroškem. Skozi semaforizirano križišče iz smeri Raven na Koroškem proti Prevaljam je vozil tako, da je prednji del

motornega kolesa dvignil in po zadnjem kolesu vozil okoli 40 metrov.

V blagem desnem ovinku je zaradi takšne vožnje (kor že rečeno: na filmu je vse mnogo lažje - op. pisca), zapeljal na nasprotni vozni pas. Po njem je takrat pravilno pripeljal voznik osebnega avtomobila T.Š. iz Dobje vasi. Motorist je sicer zaviral in se poskušal izogniti, vendar je pri tem padel po vozišču in se hudo poškodoval. Da bo mera polna, na motorju vrh vsega ni bil sam: s seboj je imel sopotnico I.V., ki se je pri padcu na srečo le lažje poškodovala.

Smrt v steni

V ostenju severne stene Raduhe so se pred časom kar precej pogosto dogajale težje nesreče. Zadnje čase jih je bilo - verjetno zaradi sodobnejše alpinistične opreme - nekaj manj. No, v obdobju zadnjega meseca dni pa so alpinisti, žal, spet morali izobesiti črno zastavo.

16. 8. okoli 12,30 se je namreč

med plezanjem v severni steni Raduhe v občini Luče smrtno ponesrečil italijanski državljani J.B. iz Trsta. Skupaj v navezi z D.Š. s Ptuja je nameraval preplezati omenjeno steno po tako imenovani Palčkovi smeri, težavnostne stopnje od 4 do -3 in dolgi 150 metrov. Med plezanjem, bil je nekaj metrov pred soplezalcem, je J.B. izgubil ravnotežje in padel okoli 50 metrov globoko. Obvisel je na varovalni vrvi. Med padcem pa je z glavo in ramenom udaril ob skalno plico tako močno, da se mu je razbila zaščitna alpinistična čelada in alpinist je poškodbam podlegel. Iz stene so ga rešili gorski reševalci s Prevalj. Pri reševanju in prevozu ponesrečenca je sodeloval tudi helikopter Ministrstva za obrambo.

Smrt v Dravi

S smrtjo mladega človeka se je končal tudi dogodek dne 9. 8. Okoli 19.15 je namreč - po policijskem poročilu - s starega železniškega mostu v Dravogradu padel mlajši moški iz občine Dravograd.

O tem dogodku je bilo v dnevnem tisku prelitega toliko črnih in izrečenih precej hudih obtožb, da bi tokrat zgodbe raje ne razvijal dalje. Osebnost me namreč, čeprav se z novinarstvom ukvarjam že več kot 30 let in dolga leta "pokrivam" tudi črno kroniko, vsaka smrt, četudi si jo človek v nekem trenutku in iz hude stiske izbere sam, zelo prizadene. Brskati po čustvih ljudi, ki so bili prizadeti ob samomoru, pa tako ali tako ni v skladu z novinarskim kodeksom, še manj z novinarsko etiko.

Z lestve

Manj usoden je bil na srečo padec (tovrstni dogodki so sicer na podeželju precej pogosti - op. pisca), ki ga je doživel in preživel I.J. iz Zgornjega Doliča. 20. 8. je namreč okoli 15. ure plezal po lestvi proti podstrešju domačega gospodarskega poslopja. Med plezanjem mu je spodrsnilo in z višine štirih metrov je padel na tla. Pri tem se je hudo poškodoval in so morali odpeljati v bolnišnico.

Ostal na kraju dogodka

Kljub hudim poškodbam, ki jih je prav tako dobil pri padcu, pa prevoza v bolnišnico ni potreboval E.G. z Leš na Prevaljami. Tako je imel pravzaprav srečo v nesreči. 3. 8. je namreč ob 13.15, skupaj s sodelavcem iz podjetja Inštalater Prevalje, delal na nadstrešku pri vходу v kuhinjo Splošne bolnišnice Slovenj Gradec. Zlagal je izolacijsko aluminijasto pločevino. Pri tem mu je zdrsnilo in z višine 3,75 metra je padel na tla. Huje telesno poškodovan se zdravi v isti bolnišnici, kjer je opravljal delo.

Otroka sta trčila

Pričujoči dogodek objavljam zgolj zaradi preventive in brez kratic imen udeležencev, saj gre za otroka. 27. 7. sta namreč ob 21.10 v naselju Meža v Dravogradu trčila voznika koles z motorjem. Udeležena sta bila 12 in 14 letni deček. Slednji se je tudi huje telesno poškodoval. Nezgoda priča, da otroci z motorji, še zlasti v večernih urah, niso najbolj zanesljivi prometni udeleženci in je treba nanje biti še posebej pozoren.

Spregledala avto

O nezanesljivosti mladih na cesti in večji odgovornosti ter pazljivosti drugih prometnih udeležencev do njih priča tudi nezgoda z dne 17. 8., ki se je pripetila ob 10.55 na Podgorski cesti v Slovenj Gradcu. Mlajša kolesarka iz občine Slovenj Gradec je namreč s kolesom peljala iz Slovenj Gradca proti Podgorju. Blizu hiše, kjer stanuje, je s kolesom zavila na levo proti hiši in spregledala, da iz nasprotne strani prihaja oseba avtomobil, ki ga je upravljala voznica A.Š. iz Šmiklavža pri Podgorju. Prišlo je do trčenja in kolesarka so hudo ranjeno odpeljali v bolnišnico Slovenj Gradec.

"Zdravnik" v jarku

V sporočilih UNZ Slovenj Gradec so pogosto primeri, ki so še posebej zanimivi in ki

Izlitje olja

Če bi reka Meža imela možnost, bi si verjetno izbrala kar drugo strugo, po kakšni drugi bolj prijazni dolini od Mežiške. Komaj so jo namreč - nedavno tega - povsem uničili v Žerjavu, so ji ponovno grozili na Ravnah na Koroškem. Dne 30. 7. 98 ob 22.50 je namreč v podjetju Vzmeti Ravne d.o.o. prišlo do izlitja večje količine kalilnega olja. Prste je ponovno imela vmes človeška nepazljivost.

Policisti in kriminalisti UNZ Slovenj Gradec so namreč ugotovili, da je delavec omenjenega podjetja opravljal prečrpavanje prevročega kalilnega olja iz bazena. Nameraval ga je nadomestiti s hladnim oljem, da bi bila v bazenu optimalna delovna temperatura olja. Med prečrpavanjem se je vrnil v proizvodno dvorano in opravljal druga dela. Med tem je prišlo do izlitja okoli 6000 litrov kalilnega olja, saj je prečrpavanje opravljal v skoraj polne rezervoarje. Na kraj dogodka je prišlo šest gasilcev PGD Ravne na Koroškem s štirimi vozili, ki so s ceste prečrpali v zunanji hladilni rezervoar okoli 3000 litrov olja. Druga količina olja je odtekala v zemljo in kanalizacijo. Gasilci so pri izlivu jaška v Mežo takoj postavili vodno zaveso - pregrado in tako preprečili večje onesnaženje reke Meže. Kasneje so ugotovili, da izlitje nekaj olja v Mežo ni povzročilo pogina rib.

Gmotna škoda te nesreče znaša okoli 1,3 milijona tolarjev. Zoper delavca bodo policisti podali kazensko ovadbo na Okrožno državno tožilstvo v Slovenj Gradcu.

pričajo o izredni predrznosti storilcev kaznivih dejanj ali prekrškov. Tako je na primer neznan storilec dne 24. 7. 98 med 11. in 24. uro iz odklenjene vitrine Zdravstvenega doma Ravne na Koroškem odvzel ključke osebnega avtomobila, last istega zavoda, ki je bil parkiran na parkirišču pred zdravstvenim domom, in se z njim odpeljal. Dan kasneje ob 2. uri in 55 minut je v bližini Postojne z avtomobilom zapeljal s ceste in se obrnil na streho ter vozilo v celoti uničil. Gmotna škoda znaša kar okoli dva milijona tolarjev. Neznanec je po nesreči pobegnil v bližnji gozd in ga policija še išče.

Original

Neznanec iz prejšnjega dogodka je prišel do vozila tako, da je vzel originalne ključke. Podobno je ravnal tudi NN, ki je v dneh 10. ali 11. 8. prišel v poslovni prostor ene izmed trgovin na Ravnah na Koroškem. V njih je namreč z originalnim ključem odprl stojalo železno blagajno in iz nje odtujil gotovino in izpolnjene čekovne blankete, nekaj gotovine pa je odtujil še iz denarnice, ki je bila v predalniku pisalne mize. Tako je lastnika oškodoval za okoli 300.000 SIT.

V stanovanje

Za zdaj še prav tako neznan storilec je v dneh med 1. 8. in 15. 8. 98 vlomil v stanovanje, last I.M. na Ravnah na Koroškem. Odtujil je različne gospodinjne aparate, TV sprejemnik, videorekorder, glasbeni stolp, telefon, vetrovko in usnjeno jakno. Lastnika je tako oškodoval za okoli 120.000 tolarjev.

Kaj mu bo

Že večkrat sem v tej rubriki zapisal, da se ljudje pri krajah včasih vedejo prav nerazumljivo. Odnesejo kratko in malo vse, kar jim pride pod prste, ne glede na to, če bodo odtujeno blago ali predmete sploh potrebovali ali ne. Podobno nerazumljivo mi je tudi dejanje A.P. iz Vuhreda. V

noči na 28. 7. je namreč preplezal 2.30 metra visoko žično ograjo pri skladišču Kmetijske zadruge Vuhred. Preko ograje je prenesel štiri prazne jeklenke za gospodinjski plin. Njegovo početje pa ni ostalo neopaženo - videl ga je neki občan in ga tudi preganjal. Kmalu ga je blizu kraja dogodka prišla še policijska patrula.

Gibanje na meji

Uprava za notranje zadeve Slovenj Gradec je bila dne 23. 7. obveščena, da se proti državni meji z Republiko Avstrijo blizu Holmeca giblje skupina treh tujih državljanov. Na pot je takoj odšla patrulja PP Ravne na Koroškem in patrula vodnikov službenih psosov Dravograd. V kraju Lokovica so na poti proti državni meji prijeli državljana ZRJ S.K. ter državljana Kameruna S.F. in E.D.F. Policisti so ugotovili, da so tujci brez denarja za preživljanje in da so pred dnevi že ilegalno prišli v našo državo ter da so nameravali ilegalno v Republiko Avstrijo. Bili so privedeni k sodniku za prekrške.

Orožar

Ostajamo na meji, lokacija pa je tokrat meddržavni mejni prehod Reht nad Mežico. Policisti se dne 24. 7. niso ubadali z ilegalnimi prehodi, marveč z orožjem. Okoli 12.15. je namreč na ta mejni prehod prišel S.P. iz občine Ravne-Prevalje in s seboj prinesel ter nameraval tudi neprijavljeno prenesti preko meje 200 zrn za izdelavo lovskih nabojev kalibra 7 milimetrov in 100 zrn kalibra 6 milimetrov. Z njim je bil še M.J. iz Črne na Koroškem, ki je imel pri sebi 200 netilk za izdelavo lovskih nabojev in ki jih prav tako ni prijavil ob vstopu v državo. Z njima se bo ukvarjal sodnik za prekrške, blago pa jima je bilo seveda zaseženo.

Zima na Kopah

Kratko policijsko sporočilo (smo že v posebej zasukanem in zašpičenem delu črne kronike):

"V dneh med 14. in 16. 7. 98 je neznanec vlomil v bungalov, na GTC Kope, občina Mislinja. Iz objekta je odtujil dva barvna televizorja, videorekorder, električni radiator, umetniško sliko neznanega avtorja z motivom zime na kmetiji in z bogatim okvirjem modre barve velikosti 100 X 80 centimetrov, starinski samurajski meč z leseno nožnico, tri kristalne vaze, dva kristalna pepelnika, tri kitajske steklene lestence in šest steklenic buteljčnega vina. S tem dejanjem je bilo lastniku bungalova Fori d.o.o. iz Velenja povzročeno za dobrih 500.000 tolarjev gmotne škode. Za neznanecem policisti še poizvedujejo." Kratko pojasnilo ali dodatek Reneja, prijatelja mojega prijatelja "bifedžije" Mirana: "Polpolnoma jasno je, da je za to krajo krivo letošnje rekordno preveč vroče poletje. NN, prepričan sem, da ga bodo policisti kmalu začopili, je imel pravzaprav samo en namen: preživeti dolgo vroče poletje na kmetiji pozimi. To pa, kot je znano, ni mogoče drugače kot s pomočjo slike neznanega avtorja. Da je z njim odšlo še nekaj kitajskih reči, je zgolj

"ustvarjanje megle", ki se mu bo še bolj zgostila, ko bo izpil šest steklenic buteljčnega vina. Mene bi zanimalo predvsem, za kakšno znamko vina gre in če je ta znamka kompatibilna z značilnim francoskim kosilom: dunajskim zrezkom s pomfrijem in fižolovo solato z bučnim oljem."

Not ni odnesel

Še eno kratko policijsko sporočilo:

"V noči na 28. 7. 98 je neznanec skozi priprto okno vstopil v gostišče Amadeus v Dravogradu. Iz notranjosti (bilo bi čudno, če bi navedeni predmet bil zunaj na dvorišču!?) - op. pisca, ki kar naprej nekaj čveka), je odtujil registrsko blagajno, v kateri je bilo nekaj gotovine (tudi Amadeus - Wolfgang Mozart itd. - je bojda umrl reven - spet op. pisca). Podjetje je z dejanjem (vlomilec in ne Amadeus - op. pisca) oškodoval za okoli 80.000 tolarjev." Kratko retorično vprašanje. Je vlomilec odnesel tudi note?!, last Amadeusa (saj veste: Wolfganga Mozarta)?

T.I.

Je Hypos oškodoval upnike?

Kriminalisti Urada kriminalistične službe UNZ Slovenj Gradec so na Okrožno državno tožilstvo Slovenj Gradec podali kazensko ovadbo zaradi suma storitve kaznivga dejanja oškodovanja upnikov zoper direktorja J.G. in vodjo računovodskega sektorja L.M. podjetja Hypos d.d. z Mute. Podjetje Hypos d.d. Muta se je v letu 1997 nahajalo v likvidnostnih težavah, kar je imelo za posledico, da je družba postala nezmožna za plačilo, njen žiro račun pa je bil nenehno blokiran od 1. 1. 97 dalje.

Direktro J.G. in vodja računovodstva L.M. naj bi bila, kljub temu, da sta vedela, da je podjetje insolventno, v času od 1. 1. 97 do 31. 1. 97 iz zadolženega premoženja podjetja prednostno poravnava obveznosti nekaterim upnikom. Obveznosti naj bi bila poravnava tako, da sta z njimi sklepala medsebojne in verižne kompenzacijske pogodbe ter preko asignacijskih in cesijskih pogodb poplačevala privilegirane upnike. Zaradi tega naj bi bilo najmanj 82 upnikov podjetja Hypos d.d. v privilegiranem položaju, saj so lahko s poravnavo svojih terjatev pričeli razpolagati s svojim premoženjem. Drugim upnikom (330) zaradi blokade žiro računa podjetja to ni bilo omogočeno. Direktor J.G. in vodja računovodstva L.M. naj bi s tem, ko naj bi namenoma spravila 82 upnikov v ugodnejši položaj, preostalih 330 upnikom povzročila veliko premoženjsko škodo v skupni višini najmanj 69.964.019,00 tolarjev.

Vir: sporočilo UNZ Slovenj Gradec za javnost

BORZNI KOMENTAR

Borzni posredniki so v začetku meseca avgusta dnevno sklenili za okoli milijardo dolarjev prometa, v drugi polovici pa je promet nekoliko upadel. Slovenski borzni indeks je v zadnjem tednu julija prebil psihološko mejo 1900 točk, v vročih avgustovskih dneh pa je presegel še mejo 2000 točk. Na A in B trgu so že konec julija najbolj navduševale delnice Luke Koper, pri katerih je najvišji sklenjeni posel v avgustu znašal 2485 dolarjev, vendar pa se je trend obrnil in je enotni tečaj v zadnjem tednu avgusta znašal 3200 dolarjev. Razlog za tako občutno rast te delnice bi kaj lahko iskali v usklajevanju podrobnosti pri prodaji državnega premoženja, saj se podobna zgodba odvija tudi v ostalih delno državnih podjetjih. Država se pospešeno pripravlja na prodajo deleža v Petrolu, tako je ta delnica prebila vrednost 30.000 dolarjev.

Delnice Intereurope so po preteku pravice za letošnje dividende padle vse do 1800 dolarjev, vendar se je povpraševanje okrepilo in cena se je dvignila celo do 2100 dolarjev. Nove najvišje cene tečaja smo zaznali tudi pri delnicah Leka serije A, saj so cene segle do 55.000 dolarjev, vendar pa se je tečaj v drugi polovici avgusta znižal in znaša zdaj 50.000 dolarjev. Prav tako pa so padli tečaji Krke, Heliosa in Kovinotehne.

To padanje bi lahko povezali z rusko monetarno krizo, ki bo prizadela tudi naše izvoznike, vendar pa so iz Krke postregli z optimističnimi napovedmi glede prodaje v Rusiji - ob nižjih cenah naj bi se jim količinsko prodaja povečala, saj bodo njihove cene ugodnejše od konkurenčnih.

Tudi delnice Mercatorja so bile med najprometnejšimi. V začetku avgusta so presegle vrednost 7000 dolarjev, vendar pa se je cena proti koncu avgusta oblikovala na 6500 dolarjih.

Tečaj Radenske se giblje okoli 2700 dolarjev, na nedavni skupščini pa so sprejeli predlog uprave od delivi dobička za leto 1997, bruto dividenda na delnico znaša 50.22 dolarjev.

Kot zelo donosna naložba so se izkazale delnice PID-ov, pridružila se je še delnica sklada Modra linija 2, njen tečaj pa niha okoli 260 dolarjev.

Kljub temu, da so vroči poletni dnevi mimo, ne moremo reči, da se je nakupno navdušenje končalo, kar lahko pomeni, da lahko v prihodnjih dneh zaznamo še kakšen porast. Vseeno pa moramo biti pri morebitnih nakupih zelo previdni, saj lahko v prihodnjih dneh zaznamo še kakšen porast in se lahko kaj kmalu zgodi, da bomo zaznali večodstotni padec.

Ilirika Borzno posredniška hiša d.d.

HOROSKOP SEPTEMBER 1998

OVEN: Če vas je kljub opozorilnim zvezdnim napovedim premagala nakupovalna mrzlica in imate zdaj moralnega mačka, če že ne praznega računa, najprej trezno premislite: skoraj zagotovo gre za stvari, ki vam bodo še dolgo in dobro služile, pa si jih doslej niste privoščili. Nasploh pa vas septembra, zlasti na začetku meseca, čaka poslovno uspešno obdobje - ustvarjalni in prepričljivi boste v vseh pogledih.

BIK: Prijetno vas bo gredo deviško sonce in vam podaljšalo poletno razpoloženje. Prve septemberske dni si še privoščite lenarjenje do zgornjega roba tolerance, saj bi vam nenadni delovni zagon lahko povzročil veliko neprijetnega trenja. Posvečajte se predvsem domu in družini, v drugi polovici septembra, ko si boste energetske opomogli, pa bo čas za uredničenje dolgo pestovanih zamisli, tudi tistih najbolj romantičnih.

DVOJCEK: Poudarjeno komunikativni čas se za Dvojčke nadaljuje, svojo verbalno aktivnost pa poskusite razporediti med čim več ljudi, da se vaši najbližji ne bodo počutili kot okupirani z vami. Če tako dobre zamisli, ki ste jih celo pripravljali in sposobni izpeljati do konca, bi obrambni odzivi iz okolice povsem onemogočili. Nihanje med domom in kariero vam ne bo povzročalo preglavic.

RAK: Samo duhovne poslastice vas ne zadovoljujejo več, pa tudi okoliščine pozivajo k bolj oprijemljivim potezam, pa naj gre za nedokončano ročno delo, mizarske popravke okrog hiše ali celo za velike poteze na finančnem in nepremičninskem področju. Šolajočim se Rakem zagotavljajo poznoseptemberske zvezde odličien start, vse pa obdajajo s spodbudnim hrepenenjem po daljnem in komaj dosegljivem.

LEV: Trenutna zvezdna gneča v vašem znamenju vas izpostavlja pred samimi sabo in pred svetom. Najbrž se počutite zadolžene za vse mogoče, celo za tisto, kar presega vaše pristojnosti - prav pri upoštevanju pristojnosti bodite pozorni, da se boste sicer v zelo plodnem obdobju izognili napetostim s sodelavci. Obeta se vam sicer nekaj materialnih okrepitev, a ne bodo tako velike, kot pričakujete.

DEVICA: Zvezde nakazujejo, da se čas globljih notranjih preizkušenj za Devico počasi izteka. Začetek septembra vas bo še izzival in usmerjal k samoraziskovanju - ne pustite se motiti, gre za pomembne osebne zadeve, s katerimi se je treba soočiti, da se vam bodo pokazale v pravi luči - uzrli jih boste z novo modrostjo in jih koristno uporabili, namesto da bi si še naprej grenili življenje na zrjavlem tiru.

TEHTNICA: So trenutki, ko bi objeli ves svet in na stečaj odpri vrata za prijatelje. Seveda, k temu spada vzajemnost - torej izmenjava prijateljskih čustev, uslug, tudi materialnih dobrin. Predvsem pa vas privlači družabnost sama po sebi - prve dni septembra še odprta in neomejena, konec meseca pa lahko prinese nove okoliščine, ko boste prijateljstvo morali omejiti ali pa ga boste prostovoljno mistificirali v ožji skupini.

ŠKORPION: Te dni vas skoraj ne bo mogoče prezreti - oboroženi ste z močnimi zvezdnimi energijami, če se bo treba prebijati navzgor po službeni in družbeni lestvici. Najbrž se boste morali soočiti s "tekmečem". Pričakujete pa lahko prijateljsko podporo in tudi čustveno življenje vam ne bo kradlo energije. Na obzorju ni videti hujših viharjev.

STRELEC: Čas bi zapravljali, če se septembra ne bi odzvali zvezdnim spodbudam - z energijo, modrostjo in prijaznostjo je močno poudarjeno tisto področje, ki upravlja s širjenjem zavesti - torej s poglobljanjem znanja in razumevanja vsega simbolnega znotraj in izven človeka. Včasih je to širjenje obzorij res povezano z daljnimi popotovanji, večinoma pa ga lahko okrepiamo s pomočjo bolj dostopnih virov modrosti.

KOZOROG: Vznemirljivo obdobje je pred vami - dosedanje življenjske izkušnje in poznavanje medčloveških odnosov vam bodo prišli zelo prav, tudi opazovanje dogajanja okrog vas, da boste pravočasno zaznali, iz katere strani prihaja izziv, morda tudi prošnja za hitro pomoč. Ne boste se mogli izogniti, tudi koristilo ne bi, le tako mirno kot običajno vam ne bo dano preživeti večine septemberskih dni.

VODNAR: Četudi bi si za trenutno celo želeli, se vam najbrž ne bo posrečilo, da bi september "presamotarili". Vedno se bo namreč pojavil kdo, ki bo preizkušal vašo pripravljenost za sodelovanje, prilagodljivost in diplomatičnost. Obvladovanje intenzivnih odnosov z drugimi bo koristno in poučno, spoznali boste tudi, s kom in do kod lahko greste pri uredničenju sicer izvirnih domislic za vašo lastno uveljavitev.

RIBI: Jupiter se kar ne more posloviti od vašega sončnega znamenja in vam tako še naprej ponuja priložnost, da se bolje spoznate in da zgradite zase večji prostor pod soncem. Ko se bo treba prilagajati, boste prav zato lahko potegnili za vas ugodnejše, trdnjše in širše meje svojega "zaščitenega območja". Gre za pomembne notranje spremembe v za fasado ustaljenega septemberskega urnika. Še posebej si vašega vsestranskega sodelovanja in družbe želijo doma, kamor vas usmerjajo tudi zvezde.

UPRAVA, d.d., DRAVOGRAD

Tel.: 0602 83 841, 83 852

VELEPRODAJNO SKLADIŠČE, Kidičeva 8, Slovenj Gradec

Tel.: 0602 42 551, 42 553; Fax: 0602 42 214

VELEPRODAJNO SKLADIŠČE, Celjska 33, 2380 Slovenj Gradec

Tel.: 0602 41 157, 41267; Fax: 0602 42 404

Oskrbila

DRAVOGRAD

MALOPRODAJA:

Samopostrežba z diskontom Dravograd, tel.: 0602 83 060

Samopostrežba Mariborska 35 Dravograd, tel.: 0602 83 550

Prodajalna Slovenj Gradec, tel.: 0602 41 048

Market "Toplica" Topolšica, tel.: 063 892 033

Bife Dravograd

ŽELITE TUDI VI TAKO ZALOŽENO PRODAJALNO?

OSKRBITE SE PRI OSKRBI

0602 - 42 - 591

OD TOD - Za Vas, Vsak Dan - POVSOD

HERMAN d.o.o.

LJUBA & HERMAN KOKOL

Dolane 8, Cirkulane, 2282 Borl

Telefon: 062 761-200,

761-201, 761-009

Fax: 062 761-002

HIŠA USNJA HERMAN

MODNO KROJAŠTVO USNJENIH KONFEKCIJSKIH IZDELKOV

Pričakujemo vas

vsak dan

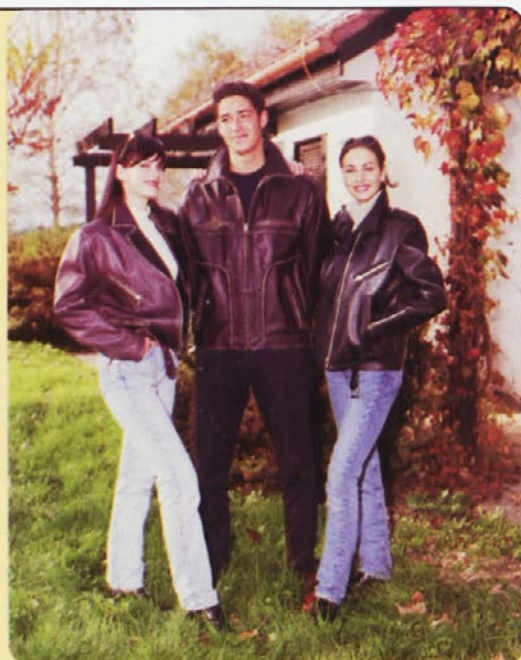
od 7.30 do 19.00 ure

v soboto

od 7.30 do 13.00 ure

Ponudba:
športna, modna in klasična
oblačila iz raznobarnega
usnja za vsakogar.

Tudi bogato vezeni vzorci.

POSEBNOST PONUDBE SO LOVSKA IN ŠTAJERSKA OBLAČILA IN TUDI
NARODNE NOŠE. OBLAČILA IZDELAMO PO VAŠI MERI IN IZBIRI USNJA.
Naše geslo:
KVALITETA - MODNI DESIGN IN UGODNE CENE!

Ni potrebno biti šejk, najboljši izvir kvalitet

Studijska knjižnica

DZ 05
PREPIH
1998

KOROŠKA OSREDNJA KNJIZNICA
RANJE

070(497.12)

3003331,9

COBISS

Samo kdor navrta zares donosen vir, si je
zagotovil pravi vir. Z
Aral SuperTronic,
Hightronic in Basic-

Za vse nadaljnje informacije pokličite
Telefon 061/123 36 23
Telefaks 061/123 36 05

Tronic vam nudimo celo tri »donosne bisere«,
ki vam zagotovijo
najboljše počutje
vašega avtomobila.

Vse super.